

ACTION

Έγγραφο πολιτικής

ΔACTION

Unlocking the talents of marginalised
youth in a digital media environment

ACTION

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	0
Πίνακας περιεχομένων	1
Εισαγωγή	2
Υπόβαθρο πολιτικής	3
Παράγοντες κινδύνου και ατομικές συνέπειες του NEET	4
Ετερογένεια του πληθυσμού NEETs	5
NEETs: Χαρακτηριστικά, κόστος και πολιτικές απαντήσεις στην Ευρώπη	6
Ατομικές συνέπειες του NEET	6
Οικονομικές συνέπειες	6
Ψυχολογική δυσφορία και αποδέσμευση	7
Μη τυπική εκπαίδευση	8
Παρουσίαση του έργου ACTION	12
Σκοποί και στόχοι	13
Έξοδοι	14
Ερωτηματολόγιο πολιτικής	15
Ερωτηματολόγιο	15
Αποτελέσματα	16
Συμπεράσματα και συστάσεις πολιτικής	23

ΔCTION

ΔCTION

ACTION

Εισαγωγή

Το έργο ACTION αποσκοπεί στην προώθηση της καλύτερης ένταξης των νέων και των NEET (νέοι που δεν βρίσκονται στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση).

Στο παρόν έγγραφο πολιτικής της ΔΡΑΣΗΣ, εξετάζουμε πρώτα το πολιτικό υπόβαθρο που σχετίζεται με τους NEETs στην Ευρώπη, προκειμένου να βρούμε τα κατάλληλα μέτρα πολιτικής για να ενθαρρύνουμε τους NEETs να συμμετέχουν πιο ενεργά στην κοινωνική ζωή και την απασχόληση.

Δεύτερον, επανεξετάζουμε τους σκοπούς και τους στόχους του προγράμματος ACTION και περιγράφουμε το ερωτηματολόγιο, το οποίο παρουσιάστηκε σε εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας, υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και ενδιαφερόμενους φορείς στις χώρες του προγράμματος ACTION.

Τέλος, και το πιο σημαντικό, περιγράφουμε, συζητάμε και αναλύουμε τις ιδέες, τα σχόλια και τις σκέψεις των διάφορων εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας, φορείς χάραξης πολιτικής και ενδιαφερόμενους φορείς για το πώς μπορεί να βελτιωθεί η κατάσταση των νέων ανθρώπων και να τους παρέχουν περισσότερα κίνητρα μέσω άτυπων εργαλείων κατάρτισης, όπως αυτά που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου ΔΡΑΣΗ.

Είναι σημαντικό για την Ευρωπαϊκή Ένωση να χρησιμοποιήσει το δυναμικό της όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά. Υπάρχει ένας αριθμός νέων που δεν συμμετέχουν στην απασχόληση και την κοινωνική ζωή σπαταλώνοντας τις δυνατότητές τους. Είναι σημαντικό να σκεφτούμε να συζητήσουμε και να σκεφτούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους χρησιμοποιώντας εργαλεία άτυπης μάθησης.

ACTION

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια γηράσκουσα κοινωνία - ενεργότερη κατάρτιση των νέων και αξιοποίηση του δυναμικού τους στο μέγιστο δυνατό βαθμό συμβάλλει στην αντιμετώπιση των τάσεων γήρανσης, οι οποίες μειώνουν την οικονομική ικανότητα της ΕΕ και μειώνουν τον δυναμισμό των κοινωνιών μας σε σύγκριση με την παγκόσμια κατάσταση. Η αύξηση των κανονισμών και η μη αποτελεσματική στήριξη των ανέργων μπορούν να μειώσουν τα κίνητρα των νέων να εργαστούν ή να εμπλακούν σε επιχειρηματικές δραστηριότητες. Η δια βίου μάθηση θα μπορούσε να αποτελέσει έναν από τους τρόπους παροχής στους νέους και τους NEETs πρόσθετων δεξιοτήτων και κινήτρων ώστε να γίνουν πιο ενεργοί οικονομικοί συμμετέχοντες της κοινωνίας.

ACTION

Υπόβαθρο πολιτικής

Σε αυτούς τους καιρούς της παγκόσμιας κρίσης, μια από τις κύριες ανησυχίες των ευρωπαϊών φορέων χάραξης πολιτικής είναι οι νέοι άνθρωποι και, κυρίως, η ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδρομής που αυξάνει τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας.

Το ακρωνύμιο NEET χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στο Ηνωμένο Βασίλειο στα τέλη της δεκαετίας του 1980 για να ορίσει έναν εναλλακτικό τρόπο ταξινόμησης των νέων ως αποτέλεσμα των αλλαγών στις πολιτικές για τα επιδόματα ανεργίας. Έκτοτε, το ενδιαφέρον για τους NEET αυξήθηκε σε ευρωπαϊκό πολιτικό επίπεδο και έχουν δημιουργηθεί ορισμοί ισοδύναμοι με αυτόν σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη.

Ο όρος "NEETs" χρησιμοποιείται για να περιγράψει τους νέους, ηλικίας 20 έως 34 ετών, οι οποίοι δεν εργάζονται, ούτε βρίσκονται σε εκπαίδευση και κατάρτιση. Ο δείκτης για τους NEETs έχει ως στόχο να καταγράψει την κατάσταση των νέων που βρίσκονται στο μεταβατικό στάδιο μεταξύ της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας. Αυτή η μετάβαση μεταξύ σχολείου και εργασίας είναι όλο και πιο πολύπλοκη και εξατομικευμένη για τους σημερινούς νέους. Ενώ η ιδιότητα του "NEET" μπορεί επίσης να είναι απλώς μια προσωρινή κατάσταση, η αντιμετώπιση αυτών των προσωρινών δυσκολιών στην είσοδο και την απόκτηση σταθερών βάσεων στην αγορά εργασίας μπορεί να οδηγήσει στην απομάκρυνση των νέων από τον κόσμο της εργασίας, καθιστώντας τους ευάλωτους στον κοινωνικό αποκλεισμό. Η ομάδα NEET περιλαμβάνει όχι μόνο τους συμβατικούς άνεργους που αναζητούν εργασία, αλλά και εκείνους που είναι αποσυνδεδεμένοι τόσο από την εκπαίδευση όσο και από την εργασία και, ως εκ τούτου, δεν αναζητούν εργασία. Η οικονομική αδράνεια, ωστόσο, δεν συνεπάγεται πάντοτε αποδέσμευση: Στους NEETs περιλαμβάνονται επίσης όσοι δεν είναι διαθέσιμοι για εργασία (νέοι φροντιστές ή όσοι είναι άρρωστοι ή ανάπηροι), οι "αναζητούντες ευκαιρίες" (όσοι περιμένουν καλύτερες ευκαιρίες) και οι "εθελοντές NEETs" (όσοι επιλέγουν να είναι αδρανείς ενώ ταξιδεύουν ή ασχολούνται με δραστηριότητες όπως οι τέχνες ή η αυτοκατευθυνόμενη μάθηση).

ACTION

Ωστόσο, πρέπει να επιστηθεί η προσοχή στο γεγονός ότι εάν οι νέοι δεν συσσωρεύουν το ανθρώπινο κεφάλαιο που απαιτείται για την εργασία, ακόμη και εκείνοι που ανήκουν στις τρεις τελευταίες υποομάδες μπορεί να κινδυνεύουν από μελλοντικό κοινωνικό αποκλεισμό.

Η σημασία που αποδίδεται στο θέμα αυτό είναι τέτοια που έχει γίνει μια από τις ναυαρχίδες των οικονομικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μετά από μια σταθερή αύξηση των ποσοστών NEET των 20-34 ετών στην ΕΕ-28 από το 2009 λόγω της οικονομικής κρίσης, το ποσοστό NEET έφτασε στο ανώτατο σημείο του 13,2 % το 2012 και στη συνέχεια άρχισε να μειώνεται. Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για το 2019 δείχνουν ότι τα ποσοστά NEET στην ΕΕ ήταν 14,5 % για τα άτομα ηλικίας 20-24 ετών, 17,2 % για τα άτομα ηλικίας 25-29 ετών και 17,4 % για τα άτομα ηλικίας 30-34 ετών. Το ποσοστό των ατόμων ηλικίας 20-24 ετών που ήταν NEET παρέμεινε συστηματικά χαμηλότερο από τα αντίστοιχα ποσοστά για τα άτομα ηλικίας 25-29 ή 30-34 ετών καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2008-2019, γεγονός που πιθανώς αντανάκλα, τουλάχιστον σε κάποιο βαθμό, το σχετικά υψηλό ποσοστό των φοιτητών που παρέμειναν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε αυτή την ηλικία. Είναι επίσης ενδιαφέρον να σημειωθεί ότι υπήρξε κάπως μεγαλύτερος βαθμός διακύμανσης του ποσοστού των NEET για τα άτομα ηλικίας 25-29 ετών από ό,τι για τα άτομα ηλικίας 30-34 ετών, καθώς η πρώτη ηλικιακή ομάδα κατέγραψε λιγότερους NEET από τη δεύτερη από το 2016 και μετά. Σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ υπήρξε μεγάλη διακύμανση στα ποσοστά NEET το 2019. Για τα άτομα ηλικίας 20-34 ετών, τα χαμηλότερα ποσοστά το 2019 ήταν κάτω του 10,0 % στη Μάλτα, τις Κάτω Χώρες, το Λουξεμβούργο και τη Σουηδία- αυτό συνέβη επίσης στην Ισλανδία, την Ελβετία και τη Νορβηγία. Υπήρχαν 9 κράτη μέλη που κατέγραψαν ποσοστά NEET άνω του μέσου όρου της ΕΕ που είναι 16,4 %. Μεταξύ αυτών, τα μακράν υψηλότερα ποσοστά καταγράφηκαν στην Ιταλία και την Ελλάδα, όπου το ένα τέταρτο ή και περισσότερο του συνόλου των νέων ηλικίας 20-34 ετών δεν απασχολούνταν ούτε στην εκπαίδευση και κατάρτιση (27,8 % και 25,1 % αντίστοιχα)- πολύ υψηλά ποσοστά NEET καταγράφηκαν επίσης στην Τουρκία (35,3 %), τη Βόρεια Μακεδονία (31,2 %), το Μαυροβούνιο (28,8 %) και τη Σερβία (22,7 %). Υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων σε σχέση με το ποσοστό των νέων που δεν είχαν ούτε απασχόληση ούτε εκπαίδευση και κατάρτιση. Το 2019, πάνω από το ένα πέμπτο (20,8 %) των νέων γυναικών (ηλικίας

ACTION

20-34 ετών) στην ΕΕ ήταν NEETs, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό μεταξύ των νέων ανδρών ήταν κατά 8,6 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο, στο 12,2 % (EUROSTAT).

Παράγοντες κινδύνου και ατομικές συνέπειες του NEET

Όσον αφορά το ΕΡΓΟ ΔΡΑΣΗ, είναι ζωτικής σημασίας να γνωρίζουμε και να κατανοούμε γιατί κάποιος νέος μπορεί να καταλήξει σε καθεστώς NEET και ποιοι κοινωνικοί, οικονομικοί και προσωπικοί παράγοντες αυξάνουν τις πιθανότητες να συμβεί αυτό και να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις.

Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται στα ατομικά χαρακτηριστικά που μπορεί να αυξήσουν τον κίνδυνο να είναι κάποιος NEET. Μόλις εντοπιστούν οι παράγοντες κινδύνου, είναι σημαντικό να κατανοηθεί γιατί είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν αυτοί οι παράγοντες κινδύνου και τα οφέλη της επανένταξης και της ενθάρρυνσης των νέων να παραμείνουν στην εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την απασχόληση. Η ύπαρξη της κατάστασης NEET μπορεί να έχει σοβαρές ατομικές συνέπειες για τους ενδιαφερόμενους νέους. Μπορεί να υποστούν οικονομικά μειονεκτήματα λόγω της ρήξης και των μισθολογικών ποινών, αλλά και ψυχολογικές δυσκολίες, απομόνωση και απογοήτευση και μπορεί να αποσυνδεθούν και να συμμετάσχουν σε επικίνδυνες συμπεριφορές. Για τους λόγους αυτούς, η ιδιότητα του NEET δεν είναι μόνο σπατάλη των ταλέντων των νέων. Είναι επίσης μια πρόκληση για την κοινωνία και την οικονομία.

Σε γενικές γραμμές, υπάρχει μια λογική συμφωνία σχετικά με το εύρος των κοινωνικών, οικονομικών και προσωπικών παραγόντων που αυξάνουν τις πιθανότητες ενός ατόμου να γίνει NEET. Γίνεται γενικά αντιληπτό ότι η κατάσταση NEET προκύπτει από μια σύνθετη αλληλεπίδραση θεσμικών, διαρθρωτικών και ατομικών παραγόντων.

Πιο συγκεκριμένα, η βιβλιογραφία υποδεικνύει ότι υπάρχουν δύο κύριοι παράγοντες κινδύνου που σχετίζονται με την ευάλωτη κατάσταση NEET: η μειονεξία και η απογοήτευση. Ενώ το εκπαιδευτικό μειονέκτημα σχετίζεται με κοινωνικούς παράγοντες όπως η οικογένεια, το σχολείο και τα προσωπικά χαρακτηριστικά του νέου, η δυσαρέσκεια αφορά συγκεκριμένα τη στάση των νέων απέναντι στην

ACTION

εκπαίδευση και το σχολείο, όπως εκφράζεται με αδικαιολόγητη απουσία ή συμπεριφορά που οδηγεί σε σχολικό αποκλεισμό. Φαίνεται επίσης να υπάρχει σαφής συσχέτιση μεταξύ των εκπαιδευτικών μειονεκτημάτων και της δυσaráσκειας μεταξύ των παιδιών κάτω των δεκαέξι ετών και της επακόλουθης απομάκρυνσης.

Τόσο το εκπαιδευτικό μειονέκτημα όσο και η δυσaráσκεια συνδέονται με διάφορους υποκείμενους παράγοντες. Σε αυτούς περιλαμβάνονται η οικογενειακή μειονεξία και η φτώχεια, με τον έναν ή και τους δύο άνεργους γονείς να ζουν σε περιοχή με υψηλή ανεργία, η συμμετοχή σε μειονοτική εθνοτική ομάδα και η ύπαρξη χρόνιας ασθένειας, αναπηρίας ή ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. Αυτό αντιστοιχεί σε άλλα συμπεράσματα. Χρησιμοποιώντας δεδομένα από δύο βρετανικές μελέτες κοόρτης, οι Byghner και Parsons (2002) εντοπίζουν το κοινωνικοοικονομικό οικογενειακό πλαίσιο: κοινωνική τάξη, εκπαίδευση γονέων, ενδιαφέρον των γονέων για την εκπαίδευση του παιδιού, περιοχή διαμονής και επίπεδο εκπαίδευσης των παιδιών ως ισχυρούς προγνωστικούς παράγοντες της κατάστασης NEET στην τρίτη ηλικία.

Παρομοίως, η έρευνα που διεξήχθη από τα θεσμικά όργανα του Ηνωμένου¹ Βασιλείου διαπιστώνει δέκα παράγοντες που σχετίζονται με την ύπαρξη NEET: μη ύπαρξη σχολικού τίτλου σπουδών, σχολικός αποκλεισμός, προηγούμενες απουσίες, χαμηλές γονεϊκές δεξιότητες, διαβίωση σε οικογένεια όπου κανένας από τους δύο γονείς δεν εργάζεται με πλήρη απασχόληση, μικρά παιδιά, διαβίωση εκτός οικογενειακής στέγης, προβλήματα υγείας ή αναπηρίες και γονείς που ζουν σε ενοικιαζόμενη κατοικία.

Προηγούμενες έρευνες² υπογράμμισαν ότι το οικογενειακό υπόβαθρο και τα ατομικά χαρακτηριστικά αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες της κατάστασης NEET. Σε ατομικό επίπεδο, τα χαρακτηριστικά που υπερεκπροσωπούνται στον πληθυσμό των NEET είναι οι χαμηλές ακαδημαϊκές

¹(<https://www.intereconomics.eu/contents/year/2013/number/4/article/youth-unemployment.html#footnote-32663-12-backlink>)

² <https://movendi.ngo/wp-content/uploads/2015/03/NEET-and-youth-unemployment.pdf>

ACTION

επιδόσεις, η εγκυμοσύνη στην εφηβεία και η μοναχική ανατροφή, οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και οι μαθησιακές δυσκολίες, τα προβλήματα υγείας και οι ψυχικές ασθένειες, η εμπλοκή σε εγκληματικές δραστηριότητες, τα χαμηλά κίνητρα και οι προσδοκίες, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης αυτοπεποίθησης, της μοιρολατρίας και της χαμηλής αυτοεκτίμησης. Μεταξύ των μη ευάλωτων και των εθελοντών NEET, τα κίνητρα συχνά προσδιορίζονται ως ένας από τους βασικούς παράγοντες- εκείνοι που είναι πιο πιθανό να προέρχονται από προνομιούχο περιβάλλον και να παραμείνουν για λίγο εκτός αγοράς εργασίας και εκπαίδευσης είναι πιθανό να το κάνουν για να δοκιμάσουν θέσεις εργασίας και μαθήματα εκπαίδευσης.

Σε οικογενειακό επίπεδο, τα συχνά χαρακτηριστικά των NEET είναι η οικονομική αποστέρηση και οι μη ενεργοί γονείς, το μεγάλο μέγεθος της οικογένειας, ο συνωστισμός και η κακή στέγαση.

Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι συχνά δεν είναι εύκολο να γίνει διάκριση μεταξύ των παραγόντων που προκαλούν ή οδηγούν στην κατάσταση NEET και εκείνων που απλώς σχετίζονται με την ύπαρξη NEET. Επιπλέον, οι NEETs έχουν συχνά πολλαπλά μειονεκτήματα και παράγοντες κινδύνου. Επομένως, είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς τους παράγοντες που καθορίζουν την κατάσταση των NEETs. Αυτό συνδέεται στενά με το γεγονός ότι οι στατιστικές που παρουσιάζονται στη βιβλιογραφία δεν επιτρέπουν μια πιο εμπειριστατωμένη ανάλυση της πλαισιωμένης και ατομικής φύσης της πορείας των νέων προς την κατάσταση NEET. Περιγράφουν τα χαρακτηριστικά αλλά λένε λίγα για το πώς οι άνθρωποι κατέληξαν στην ευάλωτη κατάστασή τους.

Ετερογένεια του πληθυσμού NEETs

Όπως συζητήθηκε προηγουμένως, ορισμένοι NEET μπορεί να κατατάσσονται ως μειονεκτούντες και να εισέρχονται ακούσια σε καθεστώς NEET, ενώ άλλοι μπορεί να έχουν ένα πιο προνομιούχο υπόβαθρο και να αποφασίζουν οικειοθελώς να γίνουν NEET, κατά τη δειγματοληψία θέσεων εργασίας ή μαθημάτων κατάρτισης.

ACTION

Αυτή η ετερογένεια μπορεί να αποδειχθεί εμπειρικά με τη μοντελοποίηση της επίδρασης του εισοδήματος στην πιθανότητα να είναι κάποιος NEET. Μια μεταβλητή εισοδήματος, η οποία μετράται ως το μηνιαίο εισόδημα των νοικοκυριών σε ευρώ σε ισοτιμία αγοραστικής δύναμης, περιλαμβάνεται στο υπόδειγμα μαζί με την τετραγωνική επίδρασή της. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πιθανότητα να είναι κάποιος NEET είναι υψηλότερη για όσους έχουν το χαμηλότερο μηνιαίο επίπεδο εισοδήματος των νοικοκυριών και μειώνεται με την αύξηση του εισοδήματος, έως ότου η πιθανότητα φτάσει σε ένα ορισμένο όριο. Μετά την τιμή αυτή, η πιθανότητα αρχίζει να αυξάνεται με την αύξηση του εισοδήματος μέχρι το τέλος του διαστήματος διακύμανσης.

Αυτό αποκαλύπτει σαφώς για άλλη μια φορά την ετερογένεια του πληθυσμού των NEET, η οποία καθιστά τις γενικεύσεις δύσκολες. Ωστόσο, παράγοντες όπως η εκπαίδευση, το οικογενειακό εισόδημα και υπόβαθρο, η μεταναστευτική κατάσταση και η υγεία είναι προφανώς σημαντικοί για να βοηθήσουν στην εξήγηση των προτύπων ευπάθειας. Για το λόγο αυτό, προκύπτουν δύο μεγάλες υποκατηγορίες NEET, με πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά και παράγοντες κινδύνου:

- ευάλωτοι NEET, οι οποίοι δεν είναι ενεργοί στην απασχόληση, την εκπαίδευση ή την κατάρτιση και κινδυνεύουν περιθωριοποίησης, επειδή συχνά στερούνται κοινωνικού, πολιτιστικού και ανθρώπινου κεφαλαίου.
- μη ευάλωτοι NEETs, οι οποίοι δεν είναι ενεργοί στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, αλλά είναι πλούσια σε πολιτιστικό, κοινωνικό και ανθρώπινο κεφάλαιο και, αν και είναι NEET, διατρέχουν χαμηλό κίνδυνο περιθωριοποίησης.

Παρά την ετερογένεια αυτή, στο πλαίσιο πολύπλοκων και παρατεταμένων μεταβάσεων, υπάρχει πραγματική ανάγκη

να αναπτύξουμε τα εννοιολογικά εργαλεία που θα μας επιτρέψουν να χαρτογραφήσουμε νέα τοπία ευπάθειας. Το NEET παρέχει ένα σημείο εκκίνησης, εντοπίζοντας εκείνους που δεν βελτιώνουν τις προοπτικές τους μέσω της δέσμευσης στην εκπαίδευση ή που στερούνται τα μέσα για να κερδίσουν τα προς το ζην μέσω της απασχόλησης.

ΔCTION

ΔCTION

ACTION

NEETs: Χαρακτηριστικά, κόστος και πολιτικές απαντήσεις στην Ευρώπη

Στο πλαίσιο του σχεδίου ΔΡΑΣΗ, η ομάδα NEET είναι όσοι έχουν διακόψει την εκπαίδευση και είναι άνεργοι. Για παράδειγμα, όσοι εργάζονται σε προσωρινές ή επισφαλείς μορφές εργασίας και όσοι είναι υποαπασχολούμενοι βρίσκονται συχνά σε ευάλωτη και περιθωριοποιημένη θέση, αλλά δεν καταγράφονται από την κατηγορία NEET. Ομοίως, ορισμένοι νέοι που βρίσκονται στην εκπαίδευση και κατάρτιση μπορεί να θεωρηθούν απρόθυμοι στρατεύσιμοι: έχουν αναγκαστεί να ασχοληθούν υπό την απειλή της κατάργησης των επιδομάτων ή έχουν αποθαρρυνθεί από την είσοδο στην αγορά εργασίας λόγω της αντιλαμβανόμενης έλλειψης ευκαιριών. Παρά τον αποκλεισμό ορισμένων ευάλωτων ομάδων, ο όρος NEET είναι πολύ αποτελεσματικός για να επιστήσει την προσοχή στην πολύπλευρη φύση του μειονεκτήματος. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι περιλαμβάνει διάφορες ομάδες που μπορεί να έχουν διαφορετικές ανάγκες, αλλά είναι πολύ πιθανό να είναι τακτικά άνεργες ή να βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης και κατάρτισης βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα.

Ατομικές συνέπειες του NEET

Μετά την ανάλυση των χαρακτηριστικών και των παραγόντων κινδύνου που μπορεί να οδηγήσουν στην κατάσταση NEET, θα πρέπει να δοθεί προσοχή στις συνέπειες για το άτομο όταν περνάει χρόνο ως NEET. Στόχος του παρόντος σχεδίου είναι να διευρύνει την κατανόηση των οφελών της επανένταξης ή της ενθάρρυνσης των νέων να παραμείνουν στην εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την απασχόληση. Η εκπαίδευση, η κατάρτιση ή η απασχόληση έχουν ατομικά πλεονεκτήματα εκτός από την αυξημένη απασχολησιμότητα.

Η πορεία προς την ενηλικίωση συχνά νοηματοδοτείται ως εκείνη κατά την οποία γίνονται διάφορες επενδύσεις στην

μορφή κεφαλαίου. Τα άτομα επιτυγχάνουν ή αποτυγχάνουν στην αγορά εργασίας λόγω του αποθέματος των εκπαιδευτικών, κοινωνικών και ψυχολογικών χαρακτηριστικών και πόρων τους. Επιπλέον, είναι η κατοχή οικονομικών και κοινωνικών μορφών κεφαλαίου και ο συνδυασμός τους

ACTION

που καθορίζει τη θέση ενός νέου ατόμου στην κοινωνική τοπογραφία. Αν και διάφοροι μηχανισμοί μπορεί να εμποδίζουν την απόκτηση αυτών των μορφών κεφαλαίου, η πρώτη συνέπεια του να είναι κάποιος NEET είναι ότι παρεμποδίζεται η περαιτέρω απόκτηση οικονομικού, κοινωνικού και ανθρώπινου κεφαλαίου.

Είναι γνωστό ότι η υπαγωγή σε αυτή την κατηγορία αποτελεί πρωτίστως απώλεια των δυνατοτήτων των νέων.

Προηγούμενες μελέτες επισημαίνουν ότι η παραμονή σε κατάσταση NEET σε νεαρή ηλικία μπορεί να έχει μακροχρόνιες συνέπειες (OECD, 2010). Αυτές μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα μελλοντικά αποτελέσματα και κέρδη από την απασχόληση, καθώς και αρνητικές επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία. Μπορούν να οδηγήσουν σε απομάκρυνση από τη ζωή και την κοινωνία, δύσκολες σχέσεις, κατάχρηση ναρκωτικών και ουσιών και εμπλοκή σε εγκληματικές δραστηριότητες. Επιπλέον, αυτά τα αποτελέσματα μπορεί να έχουν δραματικές επιπτώσεις όχι μόνο στο άτομο, αλλά και στην οικογένειά του και στην κοινωνία στο σύνολό της. Στην πραγματικότητα, δεδομένου ότι όλα αυτά τα αποτελέσματα έχουν κόστος, το να είσαι NEET δεν είναι μόνο σπατάλη ταλέντου των νέων, αλλά αποτελεί πρόβλημα για ολόκληρη την ενδιαφερόμενη κοινωνία.

Οικονομικές συνέπειες

Το να περνάς σύντομες περιόδους χωρίς εργασία και εκπαίδευση μπορεί να θεωρηθεί ως ένα φυσικό γεγονός κατά τη μετάβαση από το σχολείο στη δουλειά. Ωστόσο, η παρατεταμένη παραμονή σε καθεστώς NEET μπορεί να θέσει σε σοβαρό κίνδυνο

τις μελλοντικές επαγγελματικές προοπτικές ενός νέου ατόμου. Από την άποψη αυτή, οι παράγοντες κινδύνου και οι ατομικές συνέπειες του NEET θεωρούνταν ανέκαθεν σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, όταν το πρόβλημα της ανεργίας οξύνθηκε, πολλές μελέτες έχουν μελετήσει τις συνέπειες της ανεργίας των νέων. Η μακρά περίοδος ανεργίας καθιστά δύσκολη τη μετάβαση στην ενήλικη ζωή. Ειδικότερα, αναγνωρίζεται ευρέως ότι η πρώιμη εμπειρία στην αγορά εργασίας μπορεί να έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στις επιδόσεις στην αγορά εργασίας τόσο όσον

ACTION

αφορά τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό όσο και τις μελλοντικές αποδοχές. Ο καλύτερος προγνωστικός δείκτης του μελλοντικού κινδύνου ανεργίας ενός ατόμου είναι το προηγούμενο ιστορικό ανεργίας του/της- αυτό οδηγεί σε έναν φαύλο κύκλο για τους νέους που ζουν την ανεργία σε νεαρή ηλικία.

Πολλοί ερευνητές αποκαλύπτουν ότι οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της ανεργίας εξαρτώνται από το επίπεδο των προσόντων του ατόμου. Διαρκείς αρνητικές επιπτώσεις διαπιστώνονται για τα ανειδίκευτα άτομα, αλλά όχι για τα άτομα με μεσαία και υψηλά προσόντα. Αυτό σημαίνει ότι τα άτομα με χαμηλά προσόντα, τα οποία είναι πιο πιθανό να είναι NEET, είναι πιο πιθανό να βιώσουν μελλοντικά αποτελέσματα κακής απασχόλησης, πιθανότατα λόγω κακών εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων. Παρόμοια στοιχεία έχουν βρεθεί από τους Arulampalam et al (1998), οι οποίοι χρησιμοποιούν την έρευνα British Household Panel Survey (BHPS) για να δείξουν ισχυρές ενδείξεις της εξάρτησης του κράτους από την ανεργία μεταξύ των ανδρών. Ο Gregg (2001), χρησιμοποιώντας την Εθνική Έρευνα για την Ανάπτυξη του Παιδιού (NCDS), εκτιμά τη μελλοντική επίπτωση της ανεργίας με βάση τις εμπειρίες της ανεργίας των νέων και σημειώνει ότι, ανάλογα με ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά, Ακόμα τρεις μήνες ανεργίας των νέων πριν από την ηλικία των 23 ετών οδηγούν σε επιπλέον 1,3 μήνες απουσίας από την εργασία μεταξύ 28 και 33 ετών.

Καθώς οι νέοι άνεργοι συγκεντρώνουν λιγότερη εργασιακή εμπειρία, είναι πιθανότερο να κερδίζουν λιγότερα στο μέλλον. Αυτό οδηγεί ορισμένους μελετητές να υποστηρίξουν ότι η ανεργία των νέων αντιπροσωπεύει μια μισθολογική ποινή στις μελλοντικές αποδοχές και ότι αυτή η μισθολογική ποινή λειτουργεί ακόμη και αν τα άτομα αποφύγουν να ξαναγίνουν άνεργα. Ο Gregg (1998), χρησιμοποιώντας το NCDS, και οι Nickell κ.ά. (1999), βασιζόμενοι σε προηγούμενες έρευνες, βρήκαν εμπειρικές αποδείξεις για τη μισθολογική ποινή. Υποστηρίζουν ότι οι εργαζόμενοι που χάνουν τη δουλειά τους και έχουν μια περίοδο ανεργίας τείνουν να εργάζονται με χαμηλότερο μισθό και συχνά υφίστανται μόνιμη μείωση των μισθών τους. Οι Gregg και Tominey (2004) εκτιμούν ότι η ανεργία των νέων επιβάλλει αρνητικό αντίκτυπο 12%-15% στους ατομικούς μισθούς στην ηλικία των σαράντα δύο ετών. Η ποινή αυτή είναι μικρότερη, 8%-10%, εάν τα άτομα αποφύγουν μια επαναλαμβανόμενη περίπτωση ανεργίας.

ACTION

Η έννοια των μισθολογικών κυρώσεων είναι εξαιρετικά σημαντική. Υποδηλώνει ότι το καθεστώς του NEET δεν είναι μια προσωρινά προβληματική κατάσταση. Ακόμα και μακροπρόθεσμα, ο πληθυσμός NEET είναι πιθανό να έχει αρνητικά αποτελέσματα, όπως χαμηλότερη αμοιβή από εκείνη των μη NEETs. Αυτό μπορεί να έχει εκτεταμένες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής. Οι πρώην NEET ενδέχεται να μην έχουν αποκτήσει επαρκώς καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας ώστε να αποκτήσουν επαγγελματικά συνταξιοδοτικά δικαιώματα ή να καταβάλουν σημαντικές εισφορές σε άλλα μη κρατικά συστήματα. Υπάρχει επίσης σημαντική βιβλιογραφία σχετικά με το πώς οι γυναίκες αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εξασφάλιση σύνταξης και εισοδήματος μετά τη συνταξιοδότηση, δεδομένης της διακοπής της σταδιοδρομίας τους λόγω των ευθυνών τους για τη φροντίδα και τη γονική μέριμνα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις νεαρές μητέρες, οι οποίες πρέπει να διακόψουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία εάν η φροντίδα των παιδιών δεν είναι προσβάσιμη ή διαθέσιμη.

Ψυχολογική δυσφορία και αποδέσμευση

Από ψυχολογικής άποψης, υπάρχει μια αυξανόμενη εκτίμηση των τρόπων με τους οποίους οι σύγχρονες μεταβάσεις μπορούν συχνά να επηρεάσουν την ανάπτυξη της ταυτότητας των ανθρώπων. Αν και αναγνωρίζει τα πιθανά οφέλη του ελεύθερου χρόνου (ιδίως για όσους διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να τον χρησιμοποιήσουν εποικοδομητικά), ο Côté (2000) υποστηρίζει ότι η παρατεταμένη φάση της νεότητας μπορεί να χαρακτηρίζεται από περιθωριοποίηση και εξάρτηση, με νέους που συχνά αποτυγχάνουν να εδραιώσουν μια αίσθηση κατεύθυνσης και βρίσκονται σε σύγχυση σχετικά με τις επιλογές που μπορεί να τους είναι ανοικτές.

Από την άποψη αυτή, η ανεργία των νέων δεν έχει μόνο αρνητικές οικονομικές συνέπειες για το άτομο, αλλά δημιουργεί και ψυχολογική δυσφορία, όπως αισθήματα μοναξιάς, ανικανότητας, ανησυχίας, άγχους και κατάθλιψης. Αποδεικνύεται επίσης ότι οι περισσότεροι άνεργοι βιώνουν διάφορες μορφές ψυχολογικής δυσφορίας και μπορούν να αντιδράσουν στην κατάστασή τους με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους: αποπροσανατολισμός (60%), ο οποίος ενσωματώνει ένα αίσθημα απάθειας, αχρηστίας και κοινωνικής απομόνωσης- διαταραχές της υγείας (15%) που ενισχύουν το

ACTION

αίσθημα της κοινωνικής απομόνωσης και τις ανησυχίες για την οικονομική τους κατάσταση (15%) και εξάρτηση από τη δυνατότητα αξιοποίησης ενός εισοδήματος χωρίς να χρειάζεται να εργαστούν γι' αυτό (10%).

Το να είσαι NEET δεν σχετίζεται μόνο με την ανεργία. Περιλαμβάνει επίσης την απομάκρυνση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Όσοι δεν καταφέρνουν να διατηρήσουν μια θέση στο εκπαιδευτικό σύστημα ή στην αγορά εργασίας δεν μπορούν να συσσωρεύσουν επαρκές κοινωνικό και ανθρώπινο κεφάλαιο. Επιπλέον, το να είσαι NEET συνδέεται συχνά με άλλες επικίνδυνες συμπεριφορές που θα μπορούσαν να συμβάλλουν σε περαιτέρω κοινωνικό αποκλεισμό. Μελέτες σχετικά με το θέμα έχουν δείξει ότι οι NEETs συχνά εμπλέκονται σε ναρκωτικά και αλκοόλ, είναι γονείς σε νεαρή ηλικία και συχνά εμπλέκονται στην εγκληματικότητα. Τέλος, οι νέοι NEETs είναι πιο πιθανό να υποφέρουν από κακή υγεία και κατάθλιψη.

Η ανεργία αυξάνει επίσης το κίνητρο για συμμετοχή σε εγκληματικές δραστηριότητες με οικονομικά κίνητρα. Υπάρχει μια άρρηκτη σχέση μεταξύ της ανεργίας, της αποδέσμευσης και των εγκληματικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, η ενοχοποίηση των νέων συνδέεται συχνά με την κακή εκπαίδευση και μελέτες έχουν δείξει αιτιώδη σχέση μεταξύ των προοπτικών ενός ατόμου όσον αφορά την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας και της πιθανότητας να στοχεύσει σε οικονομικό έγκλημα. Αντίθετα, η ανεργία όχι μόνο καθιστά την εγκληματικότητα πιο πιθανή, αλλά ένα ποινικό μητρώο καθιστά πιο πιθανή τη μελλοντική ανεργία. Πολλές μελέτες συμφωνούν ότι η φυλάκιση σε νεαρή ηλικία μπορεί να έχει μακροπρόθεσμες και σημαντικές επιπτώσεις στη ζωή ενός ατόμου.

Εκτός από την εμπλοκή τους σε εγκληματικές δραστηριότητες, οι NEET διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να εμπλακούν σε επικίνδυνες συμπεριφορές γενικά. Οι νέοι NEET μπορεί να εμπλέκονται σωρευτικά σε ένα σύνολο επικίνδυνων συμπεριφορών, όπως η κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών και η εμπλοκή στην εγκληματικότητα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ένα επικίνδυνο σπινάλι όταν οι ενδιαφερόμενοι συνδέονται κοινωνικά με άλλα άτομα που εμπλέκονται στο έγκλημα και δεν έχουν προσόντα. Οι NEETs είναι πιο επιρρεπείς στη χρήση ουσιών από ό,τι άλλοι νέοι. Είναι πιο πιθανό να πίνουν αλκοόλ, να καπνίζουν και να παίρνουν παράνομα ναρκωτικά, τα οποία έχουν έντονο αντίκτυπο στη ζωή τους. Η κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα στην εξεύρεση και διατήρηση εργασίας, με αποτέλεσμα την απώλεια εισοδήματος. Ταυτόχρονα, η

ACTION

κατάχρηση ουσιών μπορεί να οδηγήσει σε ασθένειες, προβλήματα υγείας, ακόμη και σε πρόωρο θάνατο. Οι χρήστες ναρκωτικών κινδυνεύουν επίσης να εμπλακούν περαιτέρω στη διακίνηση ναρκωτικών και στο έγκλημα για να υποστηρίξουν τον εθισμό τους

Τέλος, το να είσαι NEET συνδέεται με την πρόωγη μητρότητα για τις γυναίκες. Οι Bynner και Parsons (2002) δείχνουν ότι η κατάσταση NEET έχει αρνητική επίδραση στα αποτελέσματα των ενηλίκων που σχετίζονται με το σχηματισμό κεφαλαίου ταυτότητας, ιδίως για τις νεαρές γυναίκες. Για τους νεαρούς άνδρες, η κατάσταση NEET οδηγεί κυρίως σε μη ικανοποιητικά αποτελέσματα στην αγορά εργασίας, ενώ για τις νεαρές γυναίκες η κατάσταση NEET δεν αφορά μόνο τις επιδόσεις τους στην αγορά εργασίας, αλλά και τον πρόωρο γάμο ή τη συμβίωση, το αίσθημα δυσαρέσκειας με τη ζωή, την έλλειψη αίσθησης ελέγχου και τη βίωση προβλημάτων στη ζωή. Πέρα από τις ατομικές συνέπειες, το γεγονός ότι ο γονέας είναι άνεργος μπορεί να έχει αντίκτυπο στα αποτελέσματα και τις προοπτικές των παιδιών που αφορά και αυτό το διαγενεακό αποτέλεσμα μπορεί να έχει συνέπειες για την κοινωνία στο σύνολό της.

Μη τυπική εκπαίδευση

Καλές θεραπείες (και σκοπός του έργου ACTION) για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αναφέρθηκαν προηγουμένως είναι η μη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση (οργανωμένες και υποστηριζόμενες μαθησιακές δραστηριότητες που δεν λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο του επίσημου εκπαιδευτικού συστήματος). Η μη τυπική μάθηση πραγματοποιείται σκόπιμα, αλλά η συμμετοχή σε μαθήματα ή δραστηριότητες είναι εθελοντική. Όπως έχει αναγνωριστεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μη τυπική μάθηση μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην αύξηση των κινητήρων των νέων Ευρωπαίων για δια βίου μάθηση και στη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και της επαγγελματικής τους κινητικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι οι μηχανισμοί αναγνώρισης και επικύρωσης των αποκτηθέντων ικανοτήτων είναι ευρέως διαθέσιμοι. Πράγματι, η μη τυπική μάθηση μπορεί να συμβάλλει στην απελευθέρωση του δυναμικού πολλών νέων, ανακαλύπτοντας και αναπτύσσοντας τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις τους και ενθαρρύνοντας την απόκτηση νέων τύπων δεξιοτήτων. Αν αυτές οι ευκαιρίες είναι σημαντικές για όλους τους νέους, μπορούν να

ACTION

είναι ιδιαίτερα επωφελείς για εκείνους που βρίσκονται σε μειονεκτική εκπαιδευτική κατάσταση. Η μεθοδολογία της μη τυπικής εκπαίδευσης απευθύνεται σε όλους τους νέους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν συμμετέχουν στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση, και τους παρακινεί να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας. Όπως δείχνει πρόσφατη μελέτη (Reiter and Schlimbach, 2015), η εργασία των νέων μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στην πρόληψη της κατάστασης NEET. Η εργασία των νέων υποστηρίζει την επανένταξη μέσω στενών και άτυπων επαφών με τους νέους, μιας δράσης ευαισθητοποίησης των νέων και της δυνατότητας οικοδόμησης εμπιστοσύνης στους νέους ώστε να έρθουν σε επαφή με τις αρχές. Μια πρόσφατη έκθεση υπογραμμίζει πώς η μη τυπική μάθηση μπορεί να αποτρέψει την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου και να βελτιώσει τα προγράμματα δεύτερης ευκαιρίας.

Η πρόκληση για τους εργοδότες, τις κυβερνήσεις, τους εκπαιδευτικούς και τους εργαζόμενους είναι να αναγνωρίσουν και να αξιολογήσουν τα αποτελέσματα της μη τυπικής εκπαίδευσης. Αυτή η κατάρτιση, που παρέχεται από το έργο ACTION, συμπληρωματική της τυπικής εκπαίδευσης, είναι αυτοδιαχειριζόμενη, δομημένη, σκόπιμη και μπορεί να συμμετέχει κανείς ατομικά ή ομαδικά. Η μη τυπική εκπαίδευση και η εργασία των νέων είναι ανοιχτή σε όλους τους νέους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν βρίσκονται στην εκπαίδευση και την απασχόληση, και τους παρακινεί να γίνουν ενεργά μέλη της κοινωνίας. Συχνά, η μη τυπική μάθηση συνδέεται με την εργασία των νέων. Τα άτομα συμμετέχουν σε εθελοντική βάση και συχνά είναι δομημένα σε μαθησιακούς στόχους, με ειδική υποστήριξη για τη μάθηση.

Οι εμπειρογνώμονες από διάφορες χώρες παρέχουν συστάσεις για το πώς μπορεί να μειωθεί το χάσμα μεταξύ των δεξιοτήτων που αποκτούν οι νέοι και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Πρώτον, απαιτείται ένα πλαίσιο για την ενίσχυση του ρόλου των μεντόρων, των προπονητών και των εκπαιδευτών. Είναι απαραίτητο να επενδύσουμε στη διδασκαλία και τη μάθηση, διότι η επάρκεια των ηγετών των νέων είναι απαραίτητη για τη χρήση ποιοτικών μεθόδων και εργαλείων.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το πλαίσιο πρέπει επίσης να αλλάξει, είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί και να επικυρωθεί η μη τυπική και άτυπη μάθηση στην τυπική εκπαίδευση και στον

ACTION

επιχειρηματικό τομέα. Υπάρχει μεγάλη έλλειψη γνώσης σχετικά με τις διαδικασίες μη τυπικής μάθησης και τα μαθησιακά αποτελέσματα στις εργασιακές δραστηριότητες των νέων και ελάχιστη συμφωνία σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης ή εξήγησής τους σε άλλους τομείς. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τόνισε την ανάγκη να οικοδομηθεί μια κοινή αντίληψη μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών, διότι αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να επιτευχθεί ευρεία διατομεακή συνεργασία και ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που θα ανταποκρίνονται στις ανικανοποίητες ανάγκες τώσων πολλών νέων.

Τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κληρονομιά άνω των 30 ετών, έχουν συμβάλει στη μάθηση και την ανάπτυξη των νέων μέσω μιας σειράς δραστηριοτήτων μη τυπικής μάθησης: εθελοντισμός, ανταλλαγές νέων, πρωτοβουλίες νέων. Ακολουθούν ορισμένα παραδείγματα: Τα προγράμματα αυτά είναι ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Το πρόγραμμα "**Νέοι κοινωνικοί καινοτόμοι**" εργάζεται για την υποστήριξη ατόμων ηλικίας 18 έως 30 ετών και εκπαιδευτικών σε ολόκληρη την Ιρλανδία, προωθώντας και ανοίγοντας το δρόμο για την εκπαίδευση στην κοινωνική καινοτομία και δίνοντάς τους τη δυνατότητα να δράσουν ως δύναμη αλλαγής στις τοπικές τους κοινότητες και στην κοινωνία γενικότερα. Το πρόγραμμα ενθαρρύνει και βοηθά τις εθνικές και τοπικές ομάδες νέων που ασχολούνται με το κοινοτικό έργο για την υπέρβαση της φτώχειας, της στέρησης, της ανισότητας, των εκπαιδευτικών μειονεκτημάτων και του κοινωνικού αποκλεισμού. Προσφέρει στους νέους καινοτόμους και ευέλικτους τρόπους συμμετοχής στην κοινωνική δράση και την κοινωνική εκπαίδευση. Προσφέρει μια πλατφόρμα και μια φωνή για τους νέους σε κοινωνικά θέματα ως μέσο για τη δημιουργία μιας καλύτερης κοινωνίας στην Ιρλανδία και αλλού. Το πρόγραμμα αναπτύσσει υπηρεσίες, δραστηριότητες, πιλοτικά σχέδια και μοντέλα καλών πρακτικών. Δημοσιεύει ερευνητικές εκθέσεις, εκπαιδευτικό υλικό και άλλα βοηθήματα σε σχέση με την εκπαίδευση, τον κοινωνικό αποκλεισμό, την κοινοτική δράση και άλλα κοινωνικά ζητήματα. Προωθεί επίσης την κοινωνική ευαισθητοποίηση στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συστημάτων. Παράλληλα, προωθεί έργα που έχουν θετική επίδραση στη ζωή των νέων και συμβάλλουν στην προσωπική τους ανάπτυξη. Διαδραστικά εργαστήρια, σχεδιασμένα για διαφορετικές ηλικιακές

ACTION

ομάδες, βοηθούν τους νέους να αναγνωρίσουν τη δημιουργικότητα και τις δυνατότητές τους, να μάθουν για την κοινωνική καινοτομία και την επιχειρηματικότητα και να κατανοήσουν πραγματικά τι κάνει τη διαφορά όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα, την ψυχική και σωματική ευεξία και το περιβάλλον. Βοηθούν στην αύξηση της ικανότητας αντιμετώπισης της αβεβαιότητας και της αλλαγής. Οι συμμετέχοντες έχουν το χρόνο και το χώρο να εξερευνήσουν την αίσθηση της ταυτότητάς τους και να αποκτήσουν εκτίμηση της διαφορετικότητας, ενώ προσφέρεται ενθάρρυνση στη φωνή των νέων και στην αποτελεσματική επικοινωνία. Οι συμμετέχοντες καλούνται να ακολουθήσουν κάθε σεμινάριο αναλαμβάνοντας μια μικρή δράση κοινωνικής καινοτομίας. Το πρόγραμμα, το οποίο λειτουργεί από το 2011, λαμβάνει χρηματοδότηση από την κεντρική κυβέρνηση μαζί με κεφάλαια από ιδιωτικά ιδρύματα και εταιρείες.

Οι κόμβοι επιχειρηματικότητας είναι ένα πρόγραμμα που βοηθά τους νέους που έχουν ένα επιχειρηματικό σχέδιο ή μια καινοτόμο ιδέα να την ωριμάσουν και να τη μετατρέψουν σε μια επιτυχημένη επιχείρηση. Περίπου σαράντα κατάλληλοι συμμετέχοντες μεταξύ 18 και 30 ετών και από διαφορετικά υπόβαθρα έχουν γραφεία σε κάθε έναν από τους κόμβους ή θερμοκοιτίδες που διαχειρίζεται το πρόγραμμα, μαζί με μια μηνιαία επιχορήγηση. Σε αντάλλαγμα, συμπληρώνουν 20 ώρες την εβδομάδα συμμετέχοντας σε εργαστήρια και συνέδρια και παρακολουθούν μαθήματα σε θέματα δικαίου, φορολογίας, χρηματοοικονομικά και διοικητικά θέματα που σχετίζονται με τις επιχειρήσεις, καθώς και σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού και χρηματοδότησης. Παρουσιάζουν κάθε μήνα την πρόοδό τους. Υπάρχει ένα ευρύ φάσμα επιλογών για ενημέρωση, καθοδήγηση και δικτύωση, καθώς και ευκαιρίες για ανταλλαγές με επιχειρηματίες και επενδυτές επιχειρηματικών κεφαλαίων. Στόχος είναι η προώθηση της επιχειρηματικότητας. Παράλληλα, το πρόγραμμα αναπτύσσει εγκάρσιες δεξιότητες στην ανάλυση και επίλυση προβλημάτων, στην επικοινωνία και στη διαχείριση του χρόνου. Περίπου τετρακόσιοι νέοι συμμετείχαν στις τρεις φάσεις του προγράμματος που υλοποιήθηκαν μεταξύ Φεβρουαρίου 2013 και Ιανουαρίου 2015. Το πρόγραμμα διαχειρίστηκε η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, σε συνεργασία με εταιρείες συμμετοχών και ιδιωτικούς εκπαιδευτικούς οργανισμούς: The Hub S.A. (Αθήνα), I4G S.A. (Θεσσαλονίκη), ACME KEK S.A. (Ηράκλειο) και Euroteam KEK S.A. (Πάτρα). Χρηματοδοτείται από την ΕΕ και το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς.

ACTION

Το "**Breaking waves**" ήταν ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για νεαρούς κρατούμενους από τέσσερις φυλακές της Λετονίας, το οποίο πραγματοποιήθηκε από τον Δεκέμβριο του 2012 έως τον Ιούνιο του 2013. Οι Λετονοί και Ρώσοι συμμετέχοντες, ηλικίας 14 έως 30 ετών, και των δύο φύλων, είχαν μαθησιακά εμπόδια, γλωσσικά εμπόδια ή διανοητικές αναπηρίες. Το πρόγραμμα οργάνωσε μακροπρόθεσμες δραστηριότητες μη τυπικής μάθησης για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και συμπεριφορών που θα διευκόλυναν την επανακοινωνικοποίηση και την απασχολησιμότητα της ομάδας στόχου. Υπό κανονικές συνθήκες, οι νεαροί κρατούμενοι λαμβάνουν βασική και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, αλλά ελάχιστα όσον αφορά τη μη τυπική μάθηση. Για να αλλάξει αυτό, το έργο αρχικά παρείχε κατάρτιση σε μεθόδους μη τυπικής μάθησης και προσεγγίσεις προσωπικού από έμπειρους εκπαιδευτές στον τομέα. Στη συνέχεια, το προσωπικό μετέφερε πληροφορίες στις φυλακές, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε ομάδας ή ατόμου. Οι ψυχολογικές εξετάσεις σε νεαρούς κρατούμενους πριν και μετά την απόκτηση εμπειρίας μη τυπικής μάθησης έδειξαν αύξηση της ικανότητάς τους να εργάζονται σε ομάδες, της φαντασίας και της δημιουργικότητάς τους, καθώς και των γλωσσικών και ψηφιακών τους δεξιοτήτων και της ικανότητάς τους να μαθαίνουν και να αναπτύσσουν σχέδια. Οι συμμετέχοντες έλαβαν πιστοποιητικά Youth pass που περιγράφουν τις αποκτηθείσες δεξιότητες. Αυτό το πρόγραμμα κατάρτισης αναπτύχθηκε και χρηματοδοτήθηκε από τον Εθνικό Οργανισμό για τη Νεολαία σε Δράση στη Λετονία. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε συνεργασία με τη Διοίκηση Φυλακών της Λετονίας, ένα κυβερνητικό ίδρυμα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Κύριο καθήκον της είναι να διασφαλίζει την προδικαστική κράτηση ως μέτρο ασφαλείας και την κράτηση ως ποινική τιμωρία. Για την εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος, η διοίκηση των φυλακών οργανώνει και εποπτεύει το έργο των ιδρυμάτων για τα οποία είναι υπεύθυνη και παρέχει οικονομικούς, υλικούς και τεχνικούς πόρους, καθώς και επαγγελματική κατάρτιση για το προσωπικό.

Από το 2007, η **Tailwind Strategy** υποστηρίζει άτομα ηλικίας 16 έως 30 ετών με λιγότερες ευκαιρίες, ιδίως όσους δεν εργάζονται, δεν ακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση. Τους έδωσε τη δυνατότητα να συμμετάσχουν σε διεθνείς ανταλλαγές νέων και στην Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία, που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα της ΕΕ "Νεολαία σε δράση" και το πρόγραμμα Erasmus+. Αυτό

ACTION

αποτελούσε μέρος μιας μακροπρόθεσμης στρατηγικής για τη συμπερίληψη μειονεκτουσών ομάδων στην εκπαίδευση και την επαγγελματική σταδιοδρομία. Δημιούργησε ένα δίκτυο οργανισμών που εργάζονται με νέους με λιγότερες ευκαιρίες και μια ομάδα επαγγελματιών εξειδικευμένων στη διεθνή κινητικότητα. Αυτό δημιούργησε ευκαιρίες για μικρές ομάδες νέων να εργαστούν εθελοντικά για έως και 12 μήνες, ενώ ανακατασκευάζουν μια παλιά ψαρόβαρκα στο Ηνωμένο Βασίλειο, αποκαθιστούν μια παιδική χαρά στην Ισπανία ή συμμετέχουν σε ένα περιβαλλοντικό έργο στη Φινλανδία. Οι μαθησιακές προσεγγίσεις προσαρμόζονται στις ατομικές ανάγκες και οι νέοι αποκτούν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων μέσω της μάθησης. Τα μαθησιακά αποτελέσματα πιστοποιούνται στο Youthpass. Ο Erwin Zangerl, πρόεδρος της Arbeiterkammer Tirol, λέει: *"Τα προγράμματα υποστηρίζουν τους νέους με τον πιο εξατομικευμένο δυνατό τρόπο, ιδίως εκείνους που δεν έχουν τέλειες ευκαιρίες εκκίνησης στο ταξίδι τους από το σχολείο στην κατάρτιση και την εργασία. Προσφέρουμε ζωντανές ευκαιρίες πρακτικής μάθησης για να τους βοηθήσουμε να ανταπεξέλθουν στη ζωή τους και να προετοιμαστούν καλύτερα για την αγορά εργασίας. Παρακινούμε τους νέους προσφέροντάς τους θετικές εμπειρίες και προετοιμάζοντάς τους για το επαγγελματικό τους μέλλον. Ο συνδυασμός εργασίας και μάθησης σε καθημερινά προγράμματα δίνει στους νέους την εμπειρία ότι βλέπουν το άμεσο όφελος από τις προσπάθειές τους"*. Την περίοδο 2007-2012 το έργο αποτελούσε μέρος της MKO CUBIC, η οποία απαρτίζεται από εξειδικευμένους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας, κοινωνικούς λειτουργούς και εκπαιδευτές. Αλλά από το 2012 έχει υιοθετηθεί από την Arbeiterkammer Tirol, μια επαγγελματική ομάδα εργαζομένων, αποδεικνύοντας τη σημασία του πειραματισμού με καινοτόμες προσεγγίσεις για την εξεύρεση λύσεων για την ανεργία των νέων και την παροχή βοήθειας σε νέους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Το "Competence check" αναπτύχθηκε από γερμανικές οργανώσεις νεολαίας και χρησιμοποιείται σε ομοσπονδιακό επίπεδο ως εργαλείο για τους ηγέτες νεολαίας και τους ίδιους τους ενεργούς νέους. Πρόκειται για ένα υπόδειγμα και ένα επεξηγηματικό φυλλάδιο που επιτρέπει τον εντοπισμό και την περιγραφή των δεξιοτήτων που έχουν αποκτήσει οι νέοι κατά την εθελοντική τους εργασία, διευκολύνοντας την πρόσβαση στην τεχνική γλώσσα με την υιοθέτηση μιας πιο παιγνιώδους προσέγγισης. Παρέχει μια επισκόπηση των τομέων εξειδίκευσης που αναπτύσσονται τυχαία στην καθημερινή εργασία των νέων και χρησιμοποιεί παραδείγματα συμπεριφοράς και προσωπικών

ACTION

αντιδράσεων που βασίζονται στην πρακτική εμπειρία. Αυτό διευκολύνει τους νέους να συνδεθούν με τις αφηρημένες έννοιες που συχνά συναντώνται στα προφίλ δεξιοτήτων που χρησιμοποιούνται συνήθως. Επιπλέον, η δοκιμή ικανοτήτων παρέιχε την ευκαιρία να περιγραφεί η αξία και το είδος της εθελοντικής δέσμευσης. Ο Landesjugendring που προσέφερε αυτό το εργαλείο είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός με είκοσι δύο ενώσεις-μέλη. Επιδιώκει να βελτιώσει τις οικονομικές και νομικές συνθήκες για την εργασία με παιδιά και νέους στη Ρηνανία-Παλατινάτο, να εμπλέξει τα παιδιά και τους νέους σε όλους τους πολιτικούς και κοινωνικούς τομείς, να αναγνωρίσει τον εθελοντισμό των νέων και να αναγνωρίσει τις οργανώσεις νεολαίας ως εξωσχολικούς εκπαιδευτικούς φορείς. Στοχεύει στην προώθηση της δημοκρατικής συνύπαρξης σε όλους τους τομείς: κοινωνία, ισότητα των φύλων, ίσες ευκαιρίες και συνειδητή και βιώσιμη χρήση της φύσης και του περιβάλλοντος, χωρίς εθνικιστικές, ρατσιστικές, σεξιστικές και διακρίσεις δομές.

Το Erasmus+, με την ολοκληρωμένη προσέγγισή του και την εστίασή του στην επιχειρηματικότητα και τη διυπηρεσιακή συνεργασία, τον πειραματισμό και την πρωτοποριακή καινοτομία στην εκπαίδευση των νέων, μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης και δοκιμής εργαλείων και μεθόδων αναγνώρισης, προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία και ευρέων διατομεακών στρατηγικών συμπράξεων.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη μαθησιακή κινητικότητα ως εργαλείο για την ενίσχυση των δεξιοτήτων των νέων και των NEET. Πρόκειται γενικά για ένα είδος κινητικότητας που μπορεί να αναπτύξει ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και ικανοτήτων στους νέους. Το πιο σημαντικό είναι ότι οι εγκάρσιες δεξιότητες, όπως η κριτική σκέψη, η επικοινωνία, η επίλυση προβλημάτων και η διαπολιτισμική κατανόηση, βελτιώνονται από περιόδους σπουδών στο εξωτερικό. Σύμφωνα με τη μελέτη αντικτύπου του Erasmus, οι φοιτητές που συμμετέχουν στο πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus βελτιώνουν την απασχολησιμότητά τους περισσότερο από τους μη συμμετέχοντες. Επιπλέον, τα προγράμματα κινητικότητας φοιτητών μπορούν να συμβάλουν στη συνολική ποιότητα της εκπαίδευσης.

Εκτός από τα προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το να περνούν χρόνο στο εξωτερικό, να μαθαίνουν για ξένους πολιτισμούς και να αλληλεπιδρούν με συνομηλικούς από άλλες χώρες

ACTION

αποτελεί σημαντική ευκαιρία για τη μη τυπική και άτυπη μάθηση πολλών νέων στην Ευρώπη. Δυστυχώς, τα ποσοτικά στοιχεία που συλλέγονται σε διεθνές επίπεδο σχετικά με τη μαθησιακή κινητικότητα εκτός της τυπικής εκπαίδευσης είναι ελάχιστα. Ωστόσο, η ποιοτική έρευνα έχει ρίξει φως στα οφέλη της μάθησης για τους συμμετέχοντες σε διεθνή σχέδια κινητικότητας των νέων στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+. Η συμμετοχή σε σχέδια κινητικότητας των νέων θεωρείται ως συμβολή στην ανάπτυξη όλων των βασικών ικανοτήτων για τη δια βίου μάθηση.

Η επικοινωνία σε μια ξένη γλώσσα, η αίσθηση της επιχειρηματικότητας, οι πολιτικές ικανότητες, η πολιτισμική ευαισθητοποίηση και έκφραση και οι μαθησιακές δεξιότητες είναι, σύμφωνα με πληροφορίες, οι τομείς στους οποίους οι μαθητές επωφελούνται περισσότερο. Θετικός αντίκτυπος έχει επίσης αποδειχθεί και σε άλλες ικανότητες, όπως η επικοινωνία στην πρώτη γλώσσα (μητρική), οι μαθηματικές ικανότητες και η αίσθηση πρωτοβουλίας. Οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας που συμμετέχουν σε σχέδια κινητικότητας αναφέρουν επίσης ότι οι ικανότητές τους ενισχύθηκαν, ιδίως στο πλαίσιο της διαχείρισης διεθνών σχεδίων για τη νεολαία.

Συμπερασματικά, οι δύο διαφορετικές δραστηριότητες, η επίσημη και η μη επίσημη, αλληλοσυμπληρώνονται. Για το λόγο αυτό, ο συνδυασμός των προσπαθειών της τυπικής εκπαίδευσης με την άτυπη και μη τυπική μάθηση δημιουργεί ισχυρές συνέργειες για τη βελτίωση των ευκαιριών των νέων στη ζωή και ενισχύει την απασχολησιμότητά τους.

Παρουσίαση του έργου ACTION

Αυτό το κεφάλαιο του εγγράφου πολιτικής παρουσιάζει το σχέδιο ΔΡΑΣΗ. Το παρόν έγγραφο παρουσιάζει την εισαγωγή στο έργο και παραθέτει τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου πολιτικής που διεξήχθη σε κάθε χώρα εταίρο.

ACTION

Η ΔΡΑΣΗ "Ξεκλειδώνοντας τα ταλέντα των περιθωριοποιημένων νέων σε ένα περιβάλλον ψηφιακών μέσων" είναι ένα έργο που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ και στο οποίο συμμετέχουν 6 εταίροι: (Γαλλία), Future in Perspective (Ιρλανδία), JKPeV (Γερμανία), YSBF (Εσθονία), AKLUB (Τσεχική Δημοκρατία) και CARDET (Κύπρος).

Αυτοί οι εταίροι έχουν αναπτύξει δύο είδη πόρων:

1. Η ενδοϋπηρεσιακή κατάρτιση για τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας πρώτης γραμμής με στόχο την υποστήριξη των εργαζομένων σε θέματα νεολαίας και των εκπαιδευτικών πρώτης γραμμής ώστε να αναπτύξουν τις ψηφιακές δεξιότητες και γνώσεις τους στην προπαραγωγή, παραγωγή και μεταπαραγωγή σύντομων βίντεο, έτσι ώστε να μπορούν να παρέχουν στους περιθωριοποιημένους νέους και τους NEETs μαθησιακά μαθήματα για να βελτιώσουν αμέσως τις κοινωνικές τους δεξιότητες και να τους διδάξουν πώς να παράγουν βίντεο χρησιμοποιώντας ψηφιακούς πόρους.
2. Οι πόροι απόκτησης βασικών εγκάρσιων δεξιοτήτων με βάση τη διερεύνηση και την ενσωματωμένη μάθηση έχουν ως στόχο να παρέχουν στους NEETs και στους περιθωριοποιημένους νέους νέες δεξιότητες για την επανένταξη στην ενεργό ζωή. Ειδικότερα, τα μαθησιακά αποτελέσματα θα επικεντρωθούν στην απόκτηση των απαραίτητων ικανοτήτων για την παραγωγή ψηφιακών και κοινωνικών μέσων.

Έτσι, οι στόχοι του έργου όσον αφορά τον αντίκτυπο στις ομάδες-στόχους του θα είναι:

Για τους εργαζόμενους στον τομέα της νεολαίας: θα έχουν πρόσβαση σε ειδικά σχεδιασμένους πόρους ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης για τη στήριξη της συνεχούς επαγγελματικής τους ανάπτυξης και τη συμμετοχή των περιθωριοποιημένων ομάδων-στόχων της νεολαίας. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην ψηφιακή διάσταση των μαθημάτων, ειδικά όταν εργάζονται με τους σημερινούς νέους ψηφιακούς ιθαγενείς που έχουν ήδη ενσωματώσει αυτές τις τελευταίες τεχνολογίες στην καθημερινή τους ρουτίνα. Οι επαγγελματίες της πρώτης γραμμής στον τομέα της νεολαίας, οι οποίοι

ACTION

μπορεί να έχουν λάβει ελάχιστη κατάρτιση για την υποστήριξη της διαδικτυακής/κινητής μάθησης, θα λάβουν τα κατάλληλα εργαλεία για να εργαστούν με τους ψηφιακούς ιθαγενείς, τους νέους. Μακροπρόθεσμα, οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας που θα ολοκληρώσουν την κατάρτιση θα αποκτήσουν μια σειρά από νέες δεξιότητες και ικανότητες που θα λειτουργήσουν ως θεμέλιο για περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη και ενασχόληση με τα ψηφιακά περιβάλλοντα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στο πλαίσιο της υποστήριξης των ομάδων-στόχων τους που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Σχετικά με τις περιθωριοποιημένες ομάδες-στόχους της νεολαίας: οι πόροι που αναπτύσσονται από τη ΔΡΑΣΗ θα στηριχθούν στις ψηφιακές ικανότητες και τις ικανότητες των νέων στα μέσα ενημέρωσης και θα προσθέσουν βασικές εγκάρσιες δεξιότητες που μπορούν να τους βοηθήσουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να ξεκλειδώσουν τα ταλέντα τους, ώστε να αυξήσουν τα επίπεδα ένταξης και να ανοίξουν ευκαιρίες στην αγορά εργασίας. Ο αναμενόμενος αντίκτυπος σε αυτή την ομάδα συνδέεται με την επαναπροσέγγιση τους στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη βασικών εγκάρσιων δεξιοτήτων που είναι ιδιαίτερα περιζήτητες και ανταμείβονται πλούσια στη σύγχρονη οικονομία.

Σκοποί και στόχοι

Στόχος της ΔΡΑΣΗΣ είναι να παρέχει στους επαγγελματίες της νεολαίας πρακτική κατάρτιση και πρόσβαση σε πόρους, ώστε να μπορούν να σχεδιάζουν και να υλοποιούν δημιουργικά έργα με νέους που είναι δύσκολο να προσεγγίσουν στην κοινότητά τους. Αναπτύσσοντας τις δεξιότητες αυτών των επαγγελματιών νέων να χρησιμοποιούν τεχνικές παραγωγής ψηφιακών μέσων στην πρακτική τους, η ΔΡΑΣΗ στοχεύει να αναζωπυρώσει το ενδιαφέρον των νέων με δύσκολη πρόσβαση για την εκπαιδευτική τους πορεία, ξεκλειδώνοντας κρυμμένα δημιουργικά ταλέντα που μέχρι τώρα δεν είχαν εκτιμηθεί πλήρως.

Οι ειδικοί στόχοι της ΔΡΑΣΗΣ είναι:

ACTION

- Παροχή εκπαιδευτικών εργαλείων στους επαγγελματίες της νεολαίας που θα τους επιτρέψουν να παράγουν ταινίες μικρού μήκους
- Να δώσουν στους νέους τις ευκαιρίες να αναπτύξουν τις κοινωνικές τους δεξιότητες, οι οποίες μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν σε οποιαδήποτε κατάσταση.
- Βοηθήστε τους επαγγελματίες της νεολαίας να κατανοήσουν πώς να εμπλέξουν τους νέους
- Απελευθερώστε το δημιουργικό ταλέντο των νέων σε θέματα που τους αφορούν
- Να ενδυναμώσει τους νέους ώστε να είναι σε θέση να παρουσιάζουν, με καινοτόμο τρόπο, θέματα και προβλήματα που τους απασχολούν.
- Βελτίωση του επαγγελματικού προφίλ των επαγγελματιών και των οργανώσεων νεολαίας
- Επαναπροσέγγιση των νέων στην εκπαίδευση και την πολιτική ζωή

ACTION

Έξοδοι

Πρόγραμμα σπουδών για εκπαιδευτές νεολαίας (Πνευματικό αποτέλεσμα 1 - Εκπαίδευση στην υπηρεσία για εργαζόμενους στην πρώτη γραμμή για τη νεολαία - Εγχειρίδιο εκπαιδευομένων και πόροι)

Το έργο ACTION αναπτύσσει ένα πρόγραμμα κατάρτισης ειδικά για τους youth workers που στοχεύει στην ανάπτυξη των βασικών δεξιοτήτων τους στα ψηφιακά μέσα, αλλά και στην ενίσχυση της ικανότητάς τους να διδάσκουν σε μη παραδοσιακά περιβάλλοντα, όπως η εργασία στο διαδίκτυο, η ασφαλής ενσωμάτωση των κοινωνικών μέσων στο έργο τους για τους νέους και η ανάπτυξη δημιουργικών έργων με νέους μέσω άτυπων ομάδων παραγωγής.

Η βασική ιδέα του προγράμματος σπουδών είναι να γνωρίζουν οι νέοι πώς να καθοδηγούνται στη χρήση ψηφιακών μέσων και στη δημιουργία ταινιών. Το πρακτικό πρόγραμμα κατάρτισης αναπτύσσει τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση των εργαζομένων σε θέματα νεολαίας να χρησιμοποιούν ψηφιακά μέσα και να δημιουργούν ταινίες με τους νέους.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει είκοσι μία ώρες εκπαίδευσης για τα ψηφιακά μέσα από κοντά. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τρία πρακτικά εργαστήρια που θα καθοδηγήσουν τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας στις φάσεις της κινηματογραφικής παραγωγής, της προπαραγωγής, της παραγωγής και της μεταπαραγωγής. Αυτό υποστηρίζεται από είκοσι εννέα ώρες αυτοκατευθυνόμενης μάθησης, που κατανέμονται σε έξι ενότητες, οι οποίες αφορούν θέματα σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών προσεγγίσεων στην εκπαίδευση, την εργασία σε μη τυπικά και διαδικτυακά περιβάλλοντα και την ασφαλή ενσωμάτωση των πλατφορμών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην πρακτική της εργασίας με τους νέους.

Πρόγραμμα σπουδών για τη νεολαία (Διανοητικό αποτέλεσμα 2 - Πόροι απόκτησης βασισμένων σε έρευνα και ενσωματωμένη μάθηση βασικών εγκάρσιων δεξιοτήτων)

ACTION

Η ΔΡΑΣΗ υποστηρίζει το τοπικό έργο των νέων εκπαιδευμένων επαγγελματιών νέων, δημιουργώντας μια σειρά δραστηριοτήτων, ψηφιακών εργαλείων, σχεδίων μαθήματος κ.λπ. που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη του γραμματισμού, του αριθμητισμού, της επικοινωνίας, της ομαδικής εργασίας, των ψηφιακών δεξιοτήτων και της πολιτικής, κοινωνικής και διαπολιτισμικής ικανότητας των νέων που συμμετέχουν στις ομάδες παραγωγής. Τα εργαλεία αυτά προτείνουν ομαδικές και ατομικές δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας με τους νέους στις ομάδες παραγωγής τους, για να αναπτύξουν αυτές τις βασικές δεξιότητες χωρίς ποτέ να αισθάνονται ότι εκπαιδεύονται.

Πλατφόρμα ΔΡΑΣΗΣ (Πνευματικό αποτέλεσμα 3 - Πύλη ηλεκτρονικής μάθησης)

Η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης ACTION είναι η άμεση πρόσβαση σε όλο το παραγόμενο υλικό και μια πλατφόρμα για την ανάδειξη του ταλέντου των νέων.

ΔΡΑΣΗ Έγγραφο πολιτικής (πνευματικό αποτέλεσμα 4)

Στόχος του εγγράφου πολιτικής είναι να παρουσιάσει μια σειρά συστάσεων πολιτικής, οι οποίες βασίζονται στις εμπειρίες και τις προοπτικές των ενδιαφερόμενων φορέων για τη νεολαία στις χώρες μας. Επίσης, να μοιραστεί ευρέως τις γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου ACTION και να δώσει τη δυνατότητα στους μη εμπλεκόμενους φορείς να επωφεληθούν από τις πληροφορίες και την εμπειρία που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου και να τους παράσχει ιδέες που θα τους βοηθήσουν να εμπλέξουν περαιτέρω τους περιθωριοποιημένους νέους.

ACTION

Ερωτηματολόγιο πολιτικής

Το ερωτηματολόγιο πολιτικής δημιουργήθηκε για να συγκεντρώσει πληροφορίες για το πνευματικό αποτέλεσμα 4 της ΔΡΑΣΗΣ - Έγγραφο πολιτικής από τους εταίρους και τους ενδιαφερόμενους φορείς στις χώρες που συμμετέχουν στην κοινοπραξία ΔΡΑΣΗ. Αυτό το ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο να τονίσει ορισμένα από τα πιο σημαντικά σημεία του προγράμματος ACTION και να χαρτογραφήσει πιθανούς τρόπους με τους οποίους ο αντίκτυπος του έργου θα έχει ευεργετική επίδραση στις μελλοντικές πολιτικές αποφάσεις.

Επιπλέον, αυτό το ερωτηματολόγιο θα διερευνήσει επίσης ποιες πρόσθετες δράσεις μπορούν να αναλάβουν τα ανώτερα στελέχη στον τομέα της ανάπτυξης της νεολαίας, οι ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής στους κυβερνητικούς κύκλους, προκειμένου να προωθήσουν τη μη τυπική εκπαίδευση μεταξύ των περιθωριοποιημένων νέων και να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτές νεολαίας πρώτης γραμμής στην επαγγελματική τους πρακτική με αυτή την ομάδα-στόχο.

Οι ερωτήσεις περιλαμβάνουν το περιεχόμενο του προγράμματος κατάρτισης καθώς και τη συμβολή των διαφόρων τμημάτων του έργου σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Ερωτηματολόγιο

Όνομα του οργανισμού	
Θέση στον οργανισμό	

1. Ποιος είναι ο αντίκτυπος που θα μπορούσε να έχει το σχέδιο ΔΡΑΣΗ στους περιθωριοποιημένους νέους στην τοπική σας κοινότητα και στη χώρα σας;

ACTION

2. Ποιες άλλες παρόμοιες δράσεις θα πρέπει να αναλάβουν οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εκπαίδευσης και της κοινωνικής ένταξης για να στηρίξουν τους περιθωριοποιημένους νέους και να τους εμπλέξουν ξανά σε δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης;
3. Κατά τη γνώμη σας, οι δραστηριότητες που υλοποιούνται από το έργο ACTION και άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες έχουν θετικό αντίκτυπο στην ένταξη των περιθωριοποιημένων νέων και των NEET στην αγορά εργασίας;
4. Πώς πιστεύετε ότι τέτοιες δραστηριότητες κατάρτισης και μάθησης που απευθύνονται σε περιθωριοποιημένους νέους θα μπορούσαν να προωθηθούν καλύτερα, ώστε η ομάδα-στόχος να ενδιαφερθεί και να παρακινηθεί να συμμετάσχει ενεργά;
5. Σε ποιο βαθμό οι πόροι ανταποκρίνονται στις μαθησιακές ανάγκες των επαγγελματιών της νεολαίας;
6. Πώς θα πρέπει να προωθήσουμε καλύτερα τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των επαγγελματιών της νεολαίας, ώστε να μπορούν να ενθαρρύνουν τους περιθωριοποιημένους νέους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης;
7. Πώς μπορούν οι εκπαιδευτές νεολαίας πρώτης γραμμής στη δική σας ή σε άλλες οργανώσεις να ενσωματώσουν τους πόρους του έργου στις δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσής τους;
8. Είναι δυνατόν οι υπηρεσίες/οργανώσεις για τη νεολαία να συνεργαστούν σε διεθνές επίπεδο και αν ναι, πώς θα μπορούσε να επιτευχθεί αυτό και ποια θα ήταν τα οφέλη;
9. Πιστεύετε ότι η ανάπτυξη πόρων για τη βελτίωση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στη νεολαία και την ενθάρρυνση της ένταξης των NEET, όπως αυτοί που αναπτύχθηκαν από τη ΔΡΑΣΗ, θα ήταν οικονομικά αποδοτική και βιώσιμη για τις οργανώσεις νεολαίας και κοινωνικής ένταξης;

ACTION

10. Έχετε ήδη αναλάβει κάποια ειδικά προγράμματα για να προσπαθήσετε να προσεγγίσετε τους νέους; Και ποια από αυτά;

Αποτελέσματα

Όλοι οι εταίροι βρήκαν αυτό το έργο (και άλλα παρόμοια έργα) πολύ χρήσιμο, χρήσιμο, παρακινητικό, αστείο και με μεγάλες δυνατότητες. Οι πόροι που αναπτύχθηκαν από τη ΔΡΑΣΗ είναι καλά αναπτυγμένοι και εξηγούνται με σαφήνεια. Επιπλέον, σύμφωνα με την έρευνα, οι πόροι της ΔΡΑΣΗΣ αποτελούν απάντηση στις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτών νέων. Ένα από τα θετικά στοιχεία αυτού του έργου είναι επίσης ότι οι πόροι και τα βοηθήματα που δημιουργήθηκαν από τη ΔΡΑΣΗ είναι ανοικτής πρόσβασης και ελεύθερα διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Αυτό επιτρέπει σε κάθε εκπαιδευτή νέων να έχει δωρεάν πρόσβαση σε αυτά οποιαδήποτε στιγμή το χρειαστεί. Ένας από τους λειτουργούς νεολαίας της Τσεχικής Δημοκρατίας (στο ALK) υποστήριξε ότι "το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι ότι οι κλασικοί τρόποι εκπαίδευσης δεν είναι ελκυστικοί για ορισμένους νέους, ιδίως με κακό κοινωνικό υπόβαθρο. Για αυτούς τους νέους, και μόνο γι' αυτούς, τα εργαλεία και οι δραστηριότητες που παρέχει το πρόγραμμα ΔΡΑΣΗ είναι μια μεγάλη ευκαιρία να ξεκινήσουν κάτι καινούργιο, να κάνουν ένα νέο βήμα στη ζωή τους και να μάθουν κάτι καινούργιο με ελκυστικό τρόπο". Επίσης, ένας περιφερειακός σύμβουλος της Τσεχικής Δημοκρατίας (από τον Οργανισμό για την κοινωνική ένταξη) υποστηρίζει ότι "[κάθε νέα δεξιότητα, κάθε μάθημα που παρακολουθείται και κάθε εκπαίδευση που ολοκληρώνεται έχουν θετικό αντίκτυπο στην ένταξη στην αγορά εργασίας".

Αποδεικνύεται ότι στη Γαλλία, η πρωτοβουλία αυτή είναι καλή για τους νέους, ιδίως στα βόρεια προάστια του Παρισιού, καθώς συνήθως δεν έχουν πρόσβαση σε τέτοια προγράμματα. Εξάλλου, τα παρισινά προάστια μπορεί να αισθάνονται λίγο απομονωμένα και παραμελημένα, οπότε αυτού του είδους οι πρωτοβουλίες είναι απαραίτητες. Ως άλλο θετικό σημείο, υπάρχουν όλο και περισσότερες

ACTION

πρωτοβουλίες όπως αυτή που είναι πολύ χρήσιμες για τα περιθωριοποιημένα τμήματα της κοινωνίας. Όπως δήλωσε ένας από τους Γάλλους εκπαιδευτές νέων (στο M3 MCUBE), "[οι] πόροι που προτείνονται από αυτή την εκπαίδευση καλύπτουν τις μαθησιακές ανάγκες και τους στόχους της εκπαίδευσης. Παρέχει στους επαγγελματίες της νεολαίας τις ικανότητες που απαιτούνται για να βοηθήσουν με επιτυχία τους νέους που έχουν ενταχθεί σε αυτή την κατάρτιση". Επίσης, είναι απαραίτητο να παρέχεται αποτελεσματική κατάρτιση και στους επαγγελματίες της νεολαίας, προκειμένου να επικαιροποιούν τις ικανότητες και τις γνώσεις τους για την επιτυχή κατάρτιση. Σύμφωνα με έναν υπεύθυνο για τα μαθήματα κατάρτισης των νέων στη Γαλλία, το έργο ACTION δίνει "[...] ευκαιρίες σε περιθωριοποιημένα άτομα να μάθουν νέες δεξιότητες και να βελτιώσουν τις ικανότητές τους στη χρήση των κοινωνικών μέσων, των βίντεο και των ψηφιακών εργαλείων εν γένει με χρήσιμο και επαγγελματικό τρόπο [...]".

Οι οργανώσεις θα μπορούσαν επίσης να αναλάβουν παρόμοιες δράσεις για την υποστήριξη των περιθωριοποιημένων νέων. Ένας υπεύθυνος για τα μαθήματα κατάρτισης των νέων στη Γαλλία (Centre de formation Saint-Honoré) προτείνει ότι "[οι] οργανώσεις θα μπορούσαν να προσφέρουν ειδική κατάρτιση σε αυτούς τους νέους, τα θέματα και οι δεξιότητες των οποίων επιλέγονται ανάλογα με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στον πολλαπλασιασμό των πιθανοτήτων τους να βρουν εργασία. Είναι σημαντικό να διεξάγουμε έρευνες και να συλλέγουμε απαντήσεις απευθείας από τους νέους που θέλουμε να εμπλέξουμε σε αυτά τα μαθήματα. Αυτό θα μας επιτρέψει να βεβαιωθούμε ότι τα μαθήματα ανταποκρίνονται στις προσδοκίες τους και θα αυξήσει τις πιθανότητες να εμπλέξουμε και να παρακινήσουμε τους NEET να αναλάβουν δράση για να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και να ξεκινήσουν μια ενεργή επαγγελματική ζωή". Άλλωστε, ως άλλη πρόταση, οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να προωθηθούν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διότι οι νέοι περνούν πολύ χρόνο χρησιμοποιώντας αυτά τα εργαλεία και πιθανόν να βρουν εκεί τις πληροφορίες για τα μαθήματα. Ένας τρίτος εργαζόμενος στον τομέα της νεολαίας στη Γαλλία (EPJ le 27) πρότεινε την "ευαισθητοποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων για τη νεολαία και την ανάδειξή τους, όπως οι ανταλλαγές νέων και η έρευνα των αναγκών αυτών των νέων για την καλύτερη δυνατή προσαρμογή της προσφερόμενης κατάρτισης".

ACTION

Προκειμένου να προωθηθεί καλύτερα η συνεχής επαγγελματική ανάπτυξη των επαγγελματιών της νεολαίας, ώστε να μπορούν να ενθαρρύνουν τους περιθωριοποιημένους νέους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης, ένας από τους επαγγελματίες της νεολαίας πρότεινε ότι "[οι] επαγγελματίες θα πρέπει να ενθαρρύνονται μέσω καινοτόμων ευκαιριών μάθησης, ώστε και αυτοί να μπορούν να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν νέα εργαλεία και να τα προτείνουν στους νεαρούς μαθητές τους. Αυτοί οι επαγγελματίες της νεολαίας πρέπει να ενθαρρύνονται με κατάρτιση που επικεντρώνεται σε νέα θέματα και δεξιότητες που δεν έχουν προταθεί ακόμη. Πρέπει να είναι καινοτόμες και διεπιστημονικές, γεγονός που θα επιτρέψει στους εκπαιδευτές νέων να προσαρμόζονται σε διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και καταστάσεις και θα συμπληρώσει το σύνολο των δεξιοτήτων τους για τη διδασκαλία των νέων με δυσκολίες."

Ένα θετικό σημείο για το πώς οι πόροι καλύπτουν τις μαθησιακές ανάγκες των επαγγελματιών της νεολαίας, σύμφωνα με έναν από τους επαγγελματίες της νεολαίας, είναι το γεγονός ότι "[σ]αυτόν τον τομέα οι φορείς της νεολαίας εξακολουθούν να είναι ανεπαρκώς καταρτισμένοι και ο οποίος είναι επίκαιρος, επιπλέον, στο πλαίσιο του σημερινού υγειονομικού πλαισίου, η ανάγκη είναι ακόμη μεγαλύτερη".

Ένας από τους διευθυντές των κέντρων νεολαίας της Τσεχικής Δημοκρατίας (REINTEGRA) ισχυρίζεται ότι "το έργο αυτό δίνει την ευκαιρία να αναπτυχθούν δεξιότητες σε έναν πολύ ελκυστικό τομέα. [...] Καθώς αυτή η εκπαίδευση είναι ελκυστική για την ομάδα-στόχο των νέων, οι δραστηριότητες προσέλκυσαν εκπαιδευτικούς και άτομα που εργάζονται με νέους προκειμένου να εφαρμόσουν τα εργαλεία που αναπτύχθηκαν στα προγράμματα σπουδών που χρησιμοποιούν. Γνωρίζουμε μόνο τον περιφερειακό αντίκτυπο του σχεδίου δράσης, αλλά εκτιμούμε πολύ την καινοτόμο προσέγγισή του και τα επιλεγμένα θέματα." Ως ένα από τα δύσκολα σημεία, ο διευθυντής του κέντρου νεολαίας επεσήμανε ότι "δεν υπάρχει μια κοινή συνταγή για την εμπλοκή περιθωριοποιημένων πίσω στην κατάρτιση και την εκπαίδευση. Αυτό που θεωρούμε επιτυχημένο είναι τα ελκυστικά επιλεγμένα θέματα και το ελκυστικά προετοιμασμένο μαθησιακό υλικό σε συνδυασμό με τη στοχευμένη προώθηση μεταξύ των περιθωριοποιημένων νέων. Ο συνδυασμός αυτών των τριών πραγμάτων είναι ο δρόμος που πρέπει να ακολουθήσουμε". Ομοίως με τους Γάλλους επαγγελματίες που ασχολούνται

ACTION

με τη νεολαία, οι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία στην Τσεχική Δημοκρατία "βλέπουν ένα μεγάλο δυναμικό στην παραγωγή μέσω ενημέρωσης που είναι ελκυστικό για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές". Για την καλύτερη προώθηση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των επαγγελματιών της νεολαίας, ώστε να μπορούν να ενθαρρύνουν τους περιθωριοποιημένους νέους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης, προτείνουν τη συλλογή "ορισμένων ιστοριών επιτυχίας και καλών παραδειγμάτων". Αυτό συμβαίνει επειδή "οι νέοι θέλουν να δουν κάποιο ιδανικό για να το ακολουθήσουν και η προώθηση καλών παραδειγμάτων και ιστοριών επιτυχίας μπορεί να το εκπληρώσει αυτό".

Ως ένα από τα θετικά σημεία, ένα από τα κέντρα νεολαίας της Τσεχικής Δημοκρατίας (REINTEGRA) έχει ήδη χρησιμοποιήσει εργαλεία ΔΡΑΣΗΣ στις εξωσχολικές δραστηριότητές του, όπου έχουν μαθήματα επικεντρωμένα στην παραγωγή μέσω ενημέρωσης και στην περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω ενημέρωσης που είναι ελκυστικές για τους νέους.

Μια πρόταση από έναν από τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας της Τσεχικής Δημοκρατίας σχετικά με το πώς μπορεί να προωθηθεί καλύτερα, ώστε η ομάδα-στόχος να ενδιαφερθεί και να παρακινηθεί να συμμετάσχει ενεργά, είναι ότι "[τους] νέους αρέσει να ανταγωνίζονται, οπότε ίσως ως προώθηση θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάποιο είδος διαγωνισμού με ελκυστική τιμή για τον νικητή". Σύμφωνα με έναν περιφερειακό σύμβουλο από τον Οργανισμό για την κοινωνική ένταξη, "η προώθηση θα πρέπει να επικεντρωθεί στους εκπαιδευτικούς και τους λειτουργούς νεολαίας, διότι αυτοί παρέχουν την προσφορά στους πελάτες τους και πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τέτοια εργαλεία".

Επίσης, προκειμένου να παρακινηθούν καλύτερα οι περιθωριοποιημένοι νέοι, προτείνουν "να συνδεθούν οι αποκτηθείσες δεξιότητες με συγκεκριμένα επαγγέλματα που υπάρχουν στην αγορά εργασίας. Αυτό θα μπορούσε να είναι ένα ισχυρό εργαλείο για την παρακίνηση αλλά και για την πρακτική χρήση των δεξιοτήτων που έχουν διδαχθεί".

ACTION

Ένας λειτουργός νεολαίας στη Γερμανία (Ausländerrat Dresden e. V.) υποστηρίζει ότι οι περιθωριοποιημένοι νέοι "μπορούν να μάθουν πώς να εργάζονται σε μια ομάδα και να αποκτήσουν κατάλληλες κοινωνικές δεξιότητες. Θα μάθουν πώς να αποτελούν μέρος μιας ομάδας και να έχουν την αίσθηση του ανήκειν. Θα γνωρίσουν νέες προοπτικές σε προσωπικό επίπεδο και θα αποκτήσουν εμπειρίες που διαφορετικά δεν θα αποκτούσαν". Προτείνουν επίσης ότι "[οι] ανάγκες και τα ενδιαφέροντα της ομάδας-στόχου όσον αφορά παρόμοιες δράσεις θα πρέπει να προσδιορίζονται από την ίδια την ομάδα-στόχο. [...]. Οι νέοι χρειάζονται χώρο για να εκφράσουν τις ιδέες και τις ανησυχίες τους και έχουν ανάγκη να τους ακούσουμε πραγματικά και να λάβουμε υπόψη τις ανάγκες τους. [...]."

Το πρόγραμμα ACTION είναι πολύ χρήσιμο, ιδίως, όπως ανέφερε ο υπεύθυνος νεολαίας του Ausländerrat Dresden e. V., η "αυτογνωσία, η αυτοπεποίθηση και η αυτοπεποίθηση των περιθωριοποιημένων νέων μπορούν να ενισχυθούν και οι ειδικές δεξιότητες και γνώσεις που αποκτώνται μπορούν να τους βοηθήσουν να είναι πιο απασχολήσιμοι". Προκειμένου να προωθηθεί καλύτερα, ώστε η ομάδα-στόχος να ενδιαφερθεί και να κινητοποιηθεί για να συμμετάσχει ενεργά, προτείνουν ότι "[σ]αθώς δεν θα πρέπει να υπάρχουν προϋποθέσεις εισόδου, η κατάρτιση θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη. Πρέπει να υπάρχει ευελιξία με τους συμμετέχοντες και άνοιγμα προς τις καθημερινές τους ανάγκες. Οι λειτουργοί νεολαίας μπορούν να μιλήσουν στους περιθωριοποιημένους νέους για τέτοιες δραστηριότητες κατάρτισης και μάθησης, τονίζοντας το γεγονός ότι θα επωφεληθούν από τέτοιες μαθησιακές εμπειρίες. Επίσης, μέσω διάφορων καναλιών κοινωνικής δικτύωσης, οι περιθωριοποιημένοι νέοι θα μπορούσαν να ενημερωθούν για τέτοιες ευκαιρίες μάθησης".

Θεωρούν επίσης ότι η διεθνής συνεργασία μπορεί να είναι μια καλή επιλογή, "καθώς τους επιτρέπει να ανταλλάξουν εμπειρίες και γνώσεις, να αλλάξουν την οπτική τους και να δουν πέρα από τον ορίζοντά τους". Ωστόσο, αναδεικνύουν ένα προβληματικό σημείο που είναι τα γλωσσικά εμπόδια.

Το σχέδιο ΔΡΑΣΗ θεωρείται ως θετικός αντίκτυπος για τους περιθωριοποιημένους νέους και από έναν κοινωνικό λειτουργό του προγράμματος για διαπολιτισμική εργασία παιδιών, νέων και γονέων (Kinder- und Elternzentrum Kolibri e.V.): "Μαθαίνουν να εργάζονται δημιουργικά και να υλοποιούν

ACTION

τις δικές τους ιδέες. Η αυτοεκτίμησή τους και η αυτοαποτελεσματικότητά τους θα ενισχυθούν δημιουργώντας κάτι και παρουσιάζοντας το αποτέλεσμα σε άλλους. Στην καλύτερη περίπτωση, αυτό γεννά νέες ιδέες ή ακόμη και μια επαγγελματική προοπτική για τους νέους". Ως ένα από τα προβληματικά σημεία, αναφέρουν ότι "το βασικό πρόβλημα στην εργασία με μια συγκεκριμένη ομάδα-στόχο είναι να την προσεγγίσεις". Ως οι προηγούμενοι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία, προτείνουν επίσης ότι "έχει πολύ νόημα να επικεντρωθούμε στην εργασία με τα ψηφιακά μέσα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης". Επίσης, λένε ότι προκειμένου να ενσωματώσουν τους πόρους του έργου στις δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης, "έχει νόημα να συμμετέχουν τακτικά σε εργαστήρια, εποπτείες, συζητήσεις περίπτωσης ή ακόμη και περαιτέρω κατάρτιση και να επιτρέπουν όσο το δυνατόν πιο εκτεταμένες ανταλλαγές".

Ένας υπεύθυνος έργου στην European Homecare GmbH από τη Γερμανία υποστηρίζει ότι "[α]νάλογα με το χαρτοφυλάκιο του αντίστοιχου οργανισμού, θα πρέπει να αναπτυχθούν για τους νέους αυτούς έργα και πρωτοβουλίες που να δίνουν κίνητρα και να είναι εφικτά. Η προσβασιμότητα της ομάδας-στόχου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη άνευ όρων. Το κεντρικό τους ενδιαφέρον για κάτι θα πρέπει να εμπνέεται μέσω μιας καλής ιδέας". Προκειμένου να προσεγγιστεί η ομάδα-στόχος και να έχει την προσοχή της, λένε ότι "[η] ομάδα-στόχος χρειάζεται εύκολη πρόσβαση. Οι δραστηριότητες πρέπει να αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες και τα προβλήματα καθώς και τα όνειρα και τα οράματα των συμμετεχόντων στο πλαίσιο της διαδικασίας. Πρέπει να χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για τους νέους και να τους επιτρέπουν να έχουν λόγο. Οι δραστηριότητες πρέπει να επιτρέπουν την αποτυχία, δεν πρέπει να επιβάλλουν υποχρεώσεις, αλλά να απαιτούν δέσμευση. Οι συντονιστές πρέπει να είναι συνετοί με τα όρια. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να επιδεικνύουν διαφάνεια και ψυχραιμία σε όλες τις δραστηριότητες".

Μία από τις προτάσεις που δίνει ο υπεύθυνος του έργου στην European Homecare GmbH είναι ότι "οι υπηρεσίες/οργανισμοί θα πρέπει να ελέγξουν και να ενσωματώσουν τα υπάρχοντα δίκτυα και επαφές, και από άλλους τομείς, από αυτή την άποψη". Επίσης, λένε ότι η διεθνής συνεργασία μπορεί να είναι χρήσιμη, μπορεί να παρακινήσει την ομάδα-στόχο και μπορεί ακόμη και να αμφισβητήσει τις πιθανές υπάρχουσες δυσαρέσκειές της.

ACTION

Ένας Κοινωνικός Λειτουργός M.S.W & Σύμβουλος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων από την Κύπρο υποστηρίζει ότι μπορούν να αναληφθούν περισσότερες πρωτοβουλίες σε τοπικό επίπεδο από τις Τοπικές Αρχές. Αυτό συμβάλλει στην προώθηση της ανάπτυξης και λειτουργίας προγραμμάτων που αφορούν περιθωριοποιημένους νέους. Υποστηρίζουν επίσης ότι "[τα] προγράμματα αυτά θα μπορούσαν να σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των νέων. Μερικά παραδείγματα αυτών των προγραμμάτων θα μπορούσαν να είναι τα δημοτικά κέντρα δημιουργικότητας και ενεργοποίησης, οι Ομάδες Ενδιαφέροντος (μουσική, φωτογραφία, εκμάθηση ηλεκτρονικών υπολογιστών, ζωγραφική, χορός, εκμάθηση ξένων γλωσσών κ.λπ.). Μια άλλη πρόταση που κάνουν είναι ότι "η ανάπτυξη και εφαρμογή μιας κοινωνικής έρευνας για την καλύτερη αξιολόγηση και κατανόηση του επιπέδου περιθωριοποίησης των νέων και των συνθηκών διαβίωσής τους θα ενισχύσει τον κατάλληλο σχεδιασμό των προγραμμάτων". Επιπλέον, "η εξεύρεση οικονομικών πόρων η παροχή του κατάλληλου εξοπλισμού για τα προγράμματα για τη νεολαία αποτελεί προϋπόθεση για την προσέλκυση νέων ανθρώπων".

Ως θετικό σημείο αναφέρουν ότι "[...] η υλοποίηση του σχεδίου ΔΡΑΣΗ θα επιτρέψει στους νέους να αποκτήσουν δεξιότητες σε διάφορους τομείς, όπως η ανάπτυξη προσωπικών, κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, η απόκτηση γνώσεων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας, η ανεκτικότητα, η αποδοχή, η αλληλεγγύη και κυρίως να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση για τη διεκδίκηση του δικαιώματος πρόσβασης στην αγορά εργασίας".

Για την καλύτερη προώθηση της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των επαγγελματιών της νεολαίας, ώστε να μπορούν να ενθαρρύνουν τους περιθωριοποιημένους νέους να συμμετέχουν σε δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης, προτείνουν ότι "[με] τη συνεχή κατάρτιση σε εξειδικευμένα θέματα όπως η ψυχολογία, η επικοινωνία, η απόκτηση γνώσεων σχετικά με το προφίλ των νέων και τις ανάγκες τους. Επίσης με την ανάπτυξη εργαλείων αξιολόγησης καθώς και με το σχεδιασμό και τη λειτουργία βιωματικών εργαστηρίων μέσω των οποίων οι νέοι θα μπορούν να

ACTION

καλλιεργήσουν τις αναπτυξιακές τους δεξιότητες, σε θέματα όπως η τέχνη και βεβαίως σε νέα θέματα με έμφαση στην τεχνολογία".

Ένας ιδιοκτήτης - σύμβουλος καριέρας και πιστοποιημένος Life Coach σε έναν οργανισμό Mind-Set.life Create your Happiness Within ισχυρίζεται ότι "[ο]ένας από τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν τους νέους να περιθωριοποιούνται είναι ότι έχουν διαφορετικές δεξιότητες. Από τη σκοπιά ενός συμβούλου σταδιοδρομίας, ένας νέος που συνειδητοποιεί διαφορετικά τις δεξιότητες που αναπτύσσει στο σχολείο (εστιάζοντας σε 3-4 τομείς), είναι πολύ πιθανό να περιθωριοποιηθεί. [...]. Επομένως, ο τρόπος προσέγγισής τους έγκειται στον τρόπο ζωής τους και στους συνομηλίκους τους. Πρέπει να εντοπίσουμε 2-3 πρόσωπα/ομοτίμους-κλειδιά που έχουν την ικανότητα ή το υπόβαθρο να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες, αλλά ταυτόχρονα αποτελούν τον συνδετικό κρίκο μεταξύ αυτών των ανθρώπων που σε καμία περίπτωση δεν είναι εύκολο να ενταχθούν στην κοινότητα. [...]."

Εξάλλου, σύμφωνα με τους ίδιους, η ΔΡΑΣΗ και άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες "θα μπορούσαν να έχουν θετικό αντίκτυπο, εφόσον βασίζονται στον τρόπο ζωής τους (των νέων), όπως προαναφέρθηκε. Θα πρέπει να είναι μια προσεκτική προσέγγιση και θα χρειαστεί να αφιερώσουμε χρόνο σε αυτό. Για την εφαρμογή αυτής της πρωτοβουλίας, κάθε νέος θα πρέπει να αφιερώνει τον κατάλληλο χρόνο, εξατομικευμένη προσέγγιση με βάση τον τρόπο ζωής του. Με αυτό, εννοούμε ότι με αυτή τη δράση ή με τη συμμετοχή σε έναν διαγωνισμό ή με τη δημιουργία μιας ευκαιρίας ή δεξιοτήτων, θα πρέπει να φροντίσουμε να τους παρέχουμε τα εργαλεία. Να δημιουργήσουμε έναν χώρο για να γίνει το χόμπι τους κάτι μεγαλύτερο".

Επίσης, λένε ότι οι περιθωριοποιημένοι νέοι χρειάζονται μια θετική εμπειρία: "[...] συνδέοντας μια θετική εμπειρία για την ενδυνάμωση των νέων μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων, η πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσε να αποτελέσει μια καλή ώθηση σε σύγκριση με άλλες καθημερινές εμπειρίες που έχουν στη ζωή τους. Συνήθως, οι περιθωριοποιημένοι νέοι δεν είναι θετικοί απέναντι στην επαγγελματική τους ικανότητα. Συνεπώς, θα πρέπει να προσπαθήσουμε να τους δημιουργήσουμε κάποιες θετικές εμπειρίες". Για να βοηθηθούν καλύτερα οι περιθωριοποιημένοι νέοι, λένε ότι είναι

ACTION

απαραίτητο να κατανοηθούν οι νέοι: "[...], να κοινωνικοποιούμαστε και να ασχολούμαστε με τη νεολαία. Υιοθετήστε τον τρόπο ζωής τους και προσπαθήστε να κατανοήσετε τα συναισθήματά τους, τους φόβους τους. [...]" Σύμφωνα με τον Ιδιοκτήτη - Σύμβουλο Σταδιοδρομίας και Πιστοποιημένο Life Coach στην Κύπρο, οι εκπαιδευτές πρώτης γραμμής για τη νεολαία στους δικούς σας ή άλλους οργανισμούς μπορούν να ενσωματώσουν τους πόρους του έργου στις δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης τους, με το να "ενσωματωθούν στο επίσημο σχολικό πρόγραμμα σπουδών, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως (ειδικά για τα κυβερνητικά σχολεία/φορείς)".

Ένας αξιωματούχος (υπεύθυνος για τη δευτεροβάθμια τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση) στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου λέει ότι "τέτοια προγράμματα μπορούν πράγματι να έχουν αντίκτυπο στους νέους στην Κύπρο, αλλά θα έλεγα ότι αυτό εξαρτάται από πολλούς παράγοντες". Ως παράδειγμα, αναφέρουν τις δραστηριότητες του έργου και το δίκτυο που θα δημιουργηθεί μαζί με τη διάδοση και τη δημοσιότητα των εργαλείων που αναπτύχθηκαν, ώστε οι περιθωριοποιημένοι νέοι ή οι εργαζόμενοι στην πρώτη γραμμή της νεολαίας να αξιοποιήσουν τα εργαλεία που προσφέρει το έργο ΔΡΑΣΗ. Υποστηρίζουν επίσης ότι μια σημαντική διαδικασία είναι "[η] ενεργός συμμετοχή και η αίσθηση ότι αυτή η συμμετοχή ήταν χρήσιμη ή δημιούργησε μια ευκαιρία για τους ίδιους, ώστε να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο υλοποίησης, που είναι η πιο ενεργή συμμετοχή, η ομαδοποίηση με άλλα άτομα και η συνέχιση της πρωτοβουλίας".

Λένε επίσης ότι, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, οι περιθωριοποιημένοι νέοι χρειάζονται κίνητρα και μια αίσθηση επιτυχίας: "Χρειάζεται προσωπικό κίνητρο για να μπορέσει ένας νέος να ασχοληθεί τόσο πολύ και να καταφέρει να συμμετάσχει στις δραστηριότητες της ΔΡΑΣΗΣ. Αυτό σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την ψυχολογική κατάσταση ενός νέου ατόμου. Επομένως, πρέπει από τις πρώτες κιόλας συνεδρίες να τους ενθαρρύνεις και να τους στηρίζεις και να τους κάνεις να πιστέψουν στις ικανότητές τους. Ότι μπορούν να τα καταφέρουν. Αν μπορείς να το εξασφαλίσεις αυτό, τότε ναι, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα μέσω των δραστηριοτήτων του προγράμματος ΔΡΑΣΗ οι νέοι να μπορέσουν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας".

ACTION

Υπάρχει μια άλλη σημαντική πρόταση που κάνουν - οι μέντορες: "Ο ρόλος των μεντόρων είναι πολύ κρίσιμος. Οι μέντορες θα μπορούσαν να είναι εκπρόσωποι ενός οργανισμού που προσφέρει ψυχολογική υποστήριξη. Αυτοί οι μέντορες μπορούν να στηρίξουν τους νέους, αλλά πρέπει επίσης να υπάρχει ένας καθορισμένος μηχανισμός για να ενδυναμωθούν και να υποστηριχθούν". Εκτός από αυτό, ένα άλλο σημείο που θα μπορούσε να βοηθήσει στην προώθηση αυτής της πρωτοβουλίας είναι η παροχή οικονομικού οφέλους. Επίσης, σύμφωνα με τους ίδιους, οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας θα μπορούσαν να προτιμήσουν τα εργαλεία με τα οποία είναι εξοικειωμένοι: "[...] για να είναι περισσότερο προσανατολισμένοι στα αποτελέσματα, είναι σημαντικό οι εμπλεκόμενοι να εκπαιδευτούν στη χρήση τους. Αν απλά τα έχετε ανεβάσει σε μια διαδικτυακή πύλη και δεν παρέχετε καμία εκπαίδευση ή υποστήριξη στους ανθρώπους που επιθυμούν να τα χρησιμοποιήσουν, έχω τις αμφιβολίες μου αν κάποιος θα προσπαθήσει πραγματικά να τα χρησιμοποιήσει. Μπορεί να αισθάνονται πιο άνετα να χρησιμοποιούν εργαλεία με τα οποία είναι ήδη εξοικειωμένοι, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αυτά τα εργαλεία είναι και τα σωστά. Παρά τη χρησιμότητα και την ποιότητα των εργαλείων, οι τελικοί χρήστες πρέπει να περάσουν από μια σειρά εκπαιδύσεων για να νιώσουν άνετα να τα χρησιμοποιήσουν." Τα εργαλεία αυτά θα ήταν ιδανικό να ενσωματωθούν στο επίσημο σχολικό πρόγραμμα σπουδών, αν και αυτό είναι κάτι πολύ δύσκολο.

Ωστόσο, ο Λειτουργός (υπεύθυνος για τη Δευτεροβάθμια Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση) στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου ανησυχεί για το κατά πόσον οι πόροι αυτοί θα μπορούσαν να είναι οικονομικά βιώσιμοι μακροπρόθεσμα. Η βιωσιμότητα απαιτεί οικονομική στήριξη και είναι απαραίτητο να ληφθεί μέριμνα ή να ενδυναμωθεί μια πρωτοβουλία.

Ο διευθυντής του Meath Community Resources στην Ιρλανδία λέει ότι το έργο ACTION είναι καλό, επειδή "[...] είναι δυνατό για τους νέους όλων των υποβάθρων να αναπτύξουν ειδικές δεξιότητες για την εργασία, αλλά και να δημιουργήσουν ένα χαρτοφυλάκιο εργασιών που θα μπορούσε να τους βοηθήσει είτε να βρουν εργασία σε έναν δημιουργικό τομέα, είτε να εξετάσουν το ενδεχόμενο αυτοαπασχόλησης ως επιχειρηματίας ψηφιακών μέσων". Λένε ότι θα πρέπει να υπάρξουν περισσότερες τέτοιου είδους εκπαιδύσεις "[...] όταν εργάζονται με άνεργους νέους, συχνά δεν έχουν την εμπειρία να βρίσκονται σε ένα χώρο εργασίας για σταθερό αριθμό ωρών, οπότε αξίζει να

ACTION

επενδύσουμε σε πρακτική άσκηση και εκπαίδευση για την εργασιακή ετοιμότητα που θα βοηθήσει τους νέους να αισθάνονται πιο άνετα και με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση σε ένα χώρο εργασίας πριν βρουν δουλειά".

Ένας διευθυντής των οργανώσεων που ονομάζονται Comhairle από την Ιρλανδία, όπως και οι άλλοι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία, ισχυρίζεται ότι "[το] έργο αυτό δίνει στους νέους την ευκαιρία να εργαστούν μαζί σε κάτι δημιουργικό και να τους υποστηρίξει να αναπτύξουν δεξιότητες σε ένα υποστηρικτικό περιβάλλον". Ως μικρή διαφορά, προτιμούν να μην επικεντρώνονται μόνο στους περιθωριοποιημένους νέους, αλλά και στους μη περιθωριοποιημένους νέους: "Δεν μας αρέσει να εστιάζουμε στο ότι οι νέοι είναι "περιθωριοποιημένοι" - όλοι οι νέοι έχουν φιλοδοξίες, όνειρα και δυνατότητες, οπότε αυτό δεν είναι κάτι που απευθυνόμαστε μόνο στους "περιθωριοποιημένους" νέους, δεν μας αρέσει να τους διαχωρίζουμε από τους "μη περιθωριοποιημένους" νέους. Στόχος είναι να υποστηρίξουμε όλους τους νέους να έχουν μια πλήρη και ευτυχισμένη ζωή, και αυτό επιδιώκουμε να επιτύχουμε μέσω των προγραμμάτων που υλοποιούμε. " Ως ένα από τα θετικά πράγματα, λένε ότι "[η] εκπαίδευση ξεκινά από τα βασικά και αναπτύσσεται από εκεί, οπότε, ενώ ορισμένοι εργαζόμενοι στους νέους μπορούν να προχωρήσουν μπροστά επειδή γνωρίζουν ήδη πώς να καταγράφουν βίντεο καλής ποιότητας, είναι καλό ότι τα βασικά υπάρχουν για τους άλλους. Όπως όλα, το θέμα είναι η πρακτική και η άνεση στη χρήση της τεχνολογίας με τους νέους, και αυτό είναι κάτι στο οποίο όλοι γίναμε καλύτεροι μετά το COVID-19".

Ωστόσο, επισημαίνουν ότι δεν είναι όλοι οι εργαζόμενοι σε θέματα νεολαίας επαγγελματίες, αλλά υπάρχουν και πολλοί εθελοντές ανάμεσά τους: "Η παρακίνηση των νέων για συμμετοχή έχει πολύ λίγη σχέση με τον επαγγελματισμό των επαγγελματιών που ασχολούνται με τη νεολαία. Ορισμένοι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας είναι εθελοντές και δίνουν τα πάντα στη δουλειά τους με τους νέους. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, δεν πρόκειται για περίπτωση που τα επιπλέον προγράμματα CPD θα αποφέρουν καλύτερα αποτελέσματα για τους νέους". Επίσης, θεωρούν ότι το πρόγραμμα ACTION είναι οικονομικά αποδοτικό, αλλά πρέπει να πιστοποιηθεί: "Νομίζω ότι η προσέγγιση είναι οικονομικά αποδοτική- αλλά για να είναι βιώσιμο, νομίζω ότι το πρόγραμμα πρέπει να πιστοποιηθεί. Η εργασία με τους νέους γίνεται όλο και περισσότερο επαγγελματική στην Ιρλανδία αυτές τις μέρες,

ACTION

οπότε για να αξίζει τον κόπο για τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας να ολοκληρώσουν την κατάρτιση CPD, θα ήταν καλύτερο να υπάρχει ένα πιστοποιητικό CPD στο τέλος".

Ένας εργαζόμενος στον οργανισμό Engage Youth Café από την Ιρλανδία αναφέρει, όπως και άλλοι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία, ότι το πρόγραμμα ACTION είναι πολύ χρήσιμο. Επιπλέον, λένε ότι είναι αρκετά καινοτόμο. Όπως και ορισμένες άλλες οργανώσεις, αναφέρουν επίσης τον αντίκτυπο της τρέχουσας κατάστασης του covid-19: "Το έργο ACTION είναι αρκετά καινοτόμο, καθώς δίνει στους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας μια σειρά από πρακτικές δραστηριότητες που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε με τους νέους στην ομάδα μας, χωρίς να χρειάζεται να ξοδέσουμε πολλά χρήματα για εξοπλισμό - επειδή όλα είναι χαμηλού προϋπολογισμού, και απλώς χρησιμοποιεί τη διαθέσιμη τεχνολογία στην οποία οι νέοι έχουν ήδη πρόσβαση. Ειδικά στο σημερινό μας πλαίσιο όπου εργαζόμαστε εξ αποστάσεως με τους νέους, είναι μια ωραία ιδέα να βάλουμε τους νέους να δημιουργήσουν τις δικές τους ταινίες για να μιλήσουν για το πώς αισθάνονται και βιώνουν τον εγκλεισμό, τον αντίκτυπο που έχει σε αυτούς και σχεδόν να το χρησιμοποιήσουν ως ένα βίντεο ημερολόγιο για να καταγράψουν τις εμπειρίες και τα συναισθήματά τους κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού. Αυτό μας ενέπνευσε να εφαρμόσουμε αυτού του είδους το πρόγραμμα με τους νέους στο κέντρο μας. Παρόλο που θα χάσουν τις ομαδικές και συνεργατικές πτυχές του προγράμματος, τουλάχιστον βοηθά να δώσουμε φωνή στους νέους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου".

Το Engage Youth Café δεν έχει καμία εμπειρία ή πρακτική σε διεθνές επίπεδο, αλλά σύμφωνα με την εμπειρία τους, "οι οργανώσεις νεολαίας σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο συχνά δυσκολεύονται με την κοινή σκέψη, οπότε θα ήταν δύσκολο να δημιουργηθεί κάτι τέτοιο σε διεθνές επίπεδο".

Όσον αφορά ορισμένα αδύνατα σημεία, αναδεικνύουν τον διαθέσιμο εξοπλισμό που μπορεί να προκαλέσει πρόσθετα εμπόδια: "Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι το πρόγραμμα μπορεί να υλοποιηθεί μέσω smartphones και λογισμικού που είναι δωρεάν, αλλά στη συνέχεια, ανάλογα με τον εξοπλισμό που διαθέτει η οργάνωση νεολαίας και τις ψηφιακές δεξιότητες του υπεύθυνου για

ACTION

τη νεολαία, μπορεί να υπάρξουν πρόσθετα εμπόδια για τους εν λόγω υπεύθυνους για τη νεολαία όταν χρησιμοποιούν αυτά τα υλικά."

Ένας ειδικός εργαζόμενος σε θέματα νεολαίας στην οργάνωση Tartu Noorsootõ Keskus από την Εσθονία διαπιστώνει ότι χάρη στο έργο θα υπάρχουν λιγότεροι νέοι που ανήκουν στην ομάδα κινδύνου. Επιπλέον, όχι μόνο οι νέοι που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα θα επωφεληθούν από το πρόγραμμα (βρίσκοντας το δρόμο της επιστροφής στο σχολείο), αλλά μπορεί επίσης να επηρεάσουν τους φίλους και τους γνωστούς τους, διαδίδοντας τη δική τους θετική εμπειρία. Εκτός αυτού, αυτό επιτρέπει στους νέους, οι οποίοι παρακολουθούν το σχολείο, να αποκτήσουν πρόσβαση στην άτυπη και μη παραδοσιακή εκπαίδευση.

Σύμφωνα με αυτούς, είναι απαραίτητο να εισαχθεί και να εφαρμοστεί η άτυπη εκπαίδευση στα προγράμματα σπουδών των σχολείων σε νεαρή ηλικία. Υπάρχει επίσης μια τέλεια ευκαιρία για συνεργασία με τα κέντρα νεολαίας. Επίσης, είναι απαραίτητο να αποτραπεί η περιθωριοποίηση των νέων ή η υπαγωγή τους σε ομάδα κινδύνου.

Ένα από τα αδύνατα σημεία, σύμφωνα με αυτούς, είναι το γεγονός ότι είναι πολύ δύσκολο να προπαγανδίσει κανείς κάποια δραστηριότητα στους νέους, αν αυτοί δεν το βλέπουν ως πρόβλημα ή ως ανεπάρκεια τους. Όταν οι νέοι το βλέπουν αυτό ως πρόβλημα, είναι πιο πιθανό να είναι πρόθυμοι να το αλλάξουν και να κάνουν κάτι γι' αυτό και να κινητοποιηθούν. Επίσης, οι εργαζόμενοι στους νέους πρέπει να είναι έτοιμοι να αναλάβουν την ευθύνη να κάνουν και το επόμενο βήμα και να εφαρμόσουν πρακτικά αυτή τη γνώση. Σύμφωνα με τον ειδικό ειδικής παιδαγωγικής στην οργάνωση MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus από την Εσθονία, το σχέδιο ACTION θα έχει θετικό αντίκτυπο, καθώς οι νέοι θα έχουν τη δυνατότητα αυτοανάπτυξης μέσω της δημιουργικής δραστηριότητας. Ομοίως με πολλούς άλλους ειδικούς σε θέματα νεολαίας, η ειδική παιδαγωγός υποστηρίζει ότι οι δραστηριότητες αυτές θα πρέπει να εισαχθούν και να διαδοθούν στους νέους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και από δημοφιλή και διάσημα πρόσωπα που θαυμάζονται από τους νέους.

ACTION

Ένας ειδικός στο Narva Noortekeskus από την Εσθονία λέει ότι το έργο θα έχει σίγουρα θετικό αντίκτυπο που θα μειώσει ιδανικά τον αριθμό των περιθωριοποιημένων νέων. Επιπλέον, προσπαθούν να οργανώσουν ήδη από τώρα κάποιες δραστηριότητες που θα δημιουργήσουν το πνεύμα της συνεργασίας και πιστεύουν ότι πολλοί άνθρωποι επιθυμούν να αφηγηθούν τις ιστορίες τους ή να μοιραστούν τη γνώμη τους μέσω δημιουργικών δραστηριοτήτων. Είναι σαφές ότι οι μη παραδοσιακές και δημιουργικές δραστηριότητες ενδιαφέρουν τους νέους ήδη από τώρα. Είναι επίσης απαραίτητο να προπαγανδίσουν αυτές οι δραστηριότητες και να αναδειχθεί ποιο είδος γνώσεων και δεξιοτήτων μπορούν να προσθέσουν στο βιογραφικό τους σημείωμα ή στο χαρτοφυλάκιό τους.

Τα υποστηρικτικά μέτρα θα βοηθήσουν σίγουρα πολύ, διότι ειδικά στα κέντρα νεολαίας των μικρότερων πόλεων, πολλές ιδέες μένουν ανεκτέλεστες λόγω οικονομικών δυσκολιών.

ACTION

Συμπεράσματα και συστάσεις πολιτικής

Όλοι οι ειδικοί σε θέματα νεολαίας υποστήριξαν ότι τα εργαλεία που δημιούργησε η ΔΡΑΣΗ είναι πολύ χρήσιμα. Σύμφωνα με αυτούς, είναι σημαντικό να ενταχθούν οι περιθωριοποιημένοι νέοι προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να βρουν το δρόμο τους πίσω στην ενεργό ζωή και να μάθουν για τους άτυπους και μη παραδοσιακούς τρόπους μάθησης.

Οι εταίροι ανέδειξαν ορισμένα προβλήματα κατά την εξέταση αυτού του σχεδίου. Ωστόσο, όλοι οι επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία ανέφεραν τη σημασία της βοήθειας προς τους περιθωριοποιημένους νέους. Είπαν ότι είναι σημαντικό να προπαγανδίσει αυτό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επειδή οι νέοι περνούν ήδη πολύ χρόνο εκεί και αυτός θα ήταν ένας καλός τρόπος να τους προσεγγίσουμε.

Τέλος, όπως προέκυψε από το ερωτηματολόγιο, οι περισσότεροι από τους επαγγελματίες που ασχολούνται με τη νεολαία ισχυρίστηκαν ότι συμμετείχαν σε ένα ή περισσότερα ειδικά προγράμματα για να προσπαθήσουν να προσεγγίσουν τους νέους.

Συστάσεις πολιτικής:

Οι οργανώσεις νεολαίας θα μπορούσαν να προσφέρουν ειδική κατάρτιση στους νέους, τα θέματα και οι δεξιότητες των οποίων επιλέγονται ανάλογα με τη ζήτηση στην αγορά εργασίας, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στον πολλαπλασιασμό των πιθανοτήτων τους να βρουν εργασία.

Οι δραστηριότητες του σχεδίου ΔΡΑΣΗ θα μπορούσαν να παρουσιαστούν και να διαδοθούν στους νέους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και από δημοφιλείς και διάσημους ανθρώπους που θαυμάζουν οι νέοι.

Το πρόγραμμα ACTION παρέχει στους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας μια σειρά από πρακτικές δραστηριότητες που μπορούν να χρησιμοποιήσουν με τους νέους της ομάδας τους, χωρίς να χρειάζεται να δαπανήσουν πολλά χρήματα για εξοπλισμό - επειδή όλα είναι χαμηλού

ACTION

προϋπολογισμού και χρησιμοποιούν μόνο τη διαθέσιμη τεχνολογία στην οποία οι νέοι έχουν ήδη πρόσβαση.

Ο ρόλος των μεντόρων είναι πολύ σημαντικός. Οι μέντορες θα μπορούσαν να είναι εκπρόσωποι ενός οργανισμού που προσφέρει ψυχολογική υποστήριξη. Αυτοί οι μέντορες μπορούν να στηρίξουν τους νέους, αλλά πρέπει επίσης να έχουν έναν καθορισμένο μηχανισμό για να ενδυναμωθούν και να υποστηριχθούν.

Υπάρχει ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής μιας κοινωνικής έρευνας για την καλύτερη αξιολόγηση και κατανόηση του επιπέδου περιθωριοποίησης των νέων και των συνθηκών διαβίωσής τους, η οποία θα ενισχύσει τον κατάλληλο σχεδιασμό των προγραμμάτων.

Το βασικό πρόβλημα στην εργασία με μια συγκεκριμένη ομάδα-στόχο είναι η προσέγγισή της. Είναι πολύ λογικό να επικεντρωθούμε στην εργασία με τα ψηφιακά μέσα και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Προκειμένου να ενσωματώσουν τους πόρους του έργου στις δραστηριότητες κατάρτισης και εκπαίδευσης, έχει νόημα να συμμετέχουν τακτικά σε εργαστήρια, εποπτείες, συζητήσεις περιπτώσεων ή ακόμη και σε περαιτέρω κατάρτιση και να επιτρέπουν όσο το δυνατόν πιο εκτεταμένες ανταλλαγές.

Οι επαγγελματίες θα πρέπει να ενθαρρύνονται μέσω καινοτόμων ευκαιριών μάθησης, ώστε να μπορούν να μάθουν πώς να χρησιμοποιούν νέα εργαλεία και να τα προτείνουν στους νεαρούς μαθητές τους. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι καινοτόμα και διεπιστημονικά, τα οποία θα επιτρέπουν στους εκπαιδευτές νέων να προσαρμόζονται σε διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και καταστάσεις και θα συμπληρώνουν το σύνολο των δεξιοτήτων τους για τη διδασκαλία των νέων με δυσκολίες.

Δεν θα πρέπει να υπάρχουν προϋποθέσεις εισόδου, η κατάρτιση θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη. Πρέπει να υπάρχει ευελιξία με τους συμμετέχοντες και να υπάρχει άνοιγμα προς τις καθημερινές τους ανάγκες. Οι λειτουργοί νεολαίας μπορούν να μιλήσουν σε περιθωριοποιημένους

ACTION

νέους για τέτοιες δραστηριότητες κατάρτισης και μάθησης, τονίζοντας το γεγονός ότι θα επωφεληθούν από τέτοιες μαθησιακές εμπειρίες.

Οι δραστηριότητες πρέπει να αντιμετωπίζουν τις ανησυχίες και τα προβλήματα, καθώς και τα όνειρα και τα οράματα των συμμετεχόντων στη διαδικασία. Οι δραστηριότητες πρέπει να επιτρέπουν την αποτυχία, δεν πρέπει να επιβάλλουν υποχρεώσεις, αλλά να απαιτούν δέσμευση. Οι συντονιστές πρέπει να είναι συνετοί με τα όρια. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να επιδεικνύουν διαφάνεια και ψυχραιμία σε όλες τις δραστηριότητες.

Οι νέοι όλων των υποβάθρων έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν δεξιότητες που αφορούν συγκεκριμένες θέσεις εργασίας, αλλά και να δημιουργήσουν ένα χαρτοφυλάκιο εργασιών που θα μπορούσε να τους βοηθήσει είτε να βρουν εργασία σε έναν δημιουργικό τομέα, είτε να εξετάσουν το ενδεχόμενο αυτοαπασχόλησης ως επιχειρηματίες ψηφιακών μέσων.

ΔACTION

JUGEND- &
KULTURPROJEKT E.V.

AKLUB

E-juniors

fip
Future In
Perspective

SIHTASUTUS NOORED TEADUSES JA ETTEVÕTLUSES
YOUTH IN SCIENCE AND BUSINESS FOUNDATION

CARDET
CENTRE FOR THE ADVANCEMENT OF RESEARCH
& DEVELOPMENT IN EDUCATIONAL TECHNOLOGY

ΔACTION

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union